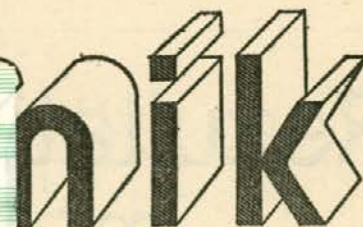

GLASILO DELOVNE

OSREDNJA KOROŠKA KNJIČNICA

62390 RAVNE NA KOROŠKEM

IN LESNA INDUSTRIJA R. O.

LETO XIX — ŠTEVILKA 11

NOVEMBER 1985

POŠTINA PLAČANA

Naš izvoz

Usmeritev Lesne v izvoz je stalnica v poslovni politiki od prehoda iz čisto žagarske dejavnosti v proizvodnjo finalnih izdelkov. Tako je vsaka proizvodna enota že od nastanka z določenim deležem proizvodnje usmerjena v izvoz.

Izrazita je bila usmeritev v tovarni pohištva Prevalje, ki je v prvih letih obratovanja prodala v izvoz več kot 60 % proizvodnje.

Podrobnejša analiza izvozne dejavnosti v zadnjih letih bi pokazala, da takšna usmeritev ni bila, vsaj ne v pretežni meri, plod zavestne tržne usmeritve s posameznimi skupinami izdelkov in z določenim deležem njihove proizvodnje nastopati na tujem trgu.

Vse preveč je bil izvoz podvržen trenutnim potrebam in v odvisnosti od sprememb v zakonu. Tako sta bila ena glavnih motivov zadovoljevanje uvoznih potreb ter kot ventil za

prodajo tržnih viškov v pogojih slabše prodaje na domačem trgu. To je privedlo do občasnega zmanjšanja izvoza in nato zopet kampanjskega poskusa »loviti« plan izvoza za vsako ceno. Posledica je nesolidnost v dobavah, zmanjšanje zaupanja kupcev in nemalokrat izgubo že pridobljenih pozicij na trgu.

Novi devizni zakon

Devizni zakon, ki je začel veljati leta 1986, je zmanjšal odvisnost uvoza od ustvarjenega izvoza, predvsem pa je z ukinjanjem deviznih računov ter zaradi nerealnega tečaja zmanjšal dohodkovno zanimivost izvoza.

Sočasno je oživitev domačega trga omogočila prodajo doma, pa tako ni bilo tržnih viškov, ki bi jih morali prodati v izvoz.

Rezultat tega (ter še nekaterih drugih dejavnikov) je relativno zelo skromno realiziran izvozni plan v I. polletju.

Junjski ukrepi ZIS — to je predvsem dodatne stimulacije ter nekaj kasneje delno prilagajanje tečaja, sta sicer delno zmanjšala izpad dohodka pri izvozu, vendar pa ga v celoti še vedno nismo nadoknadili.

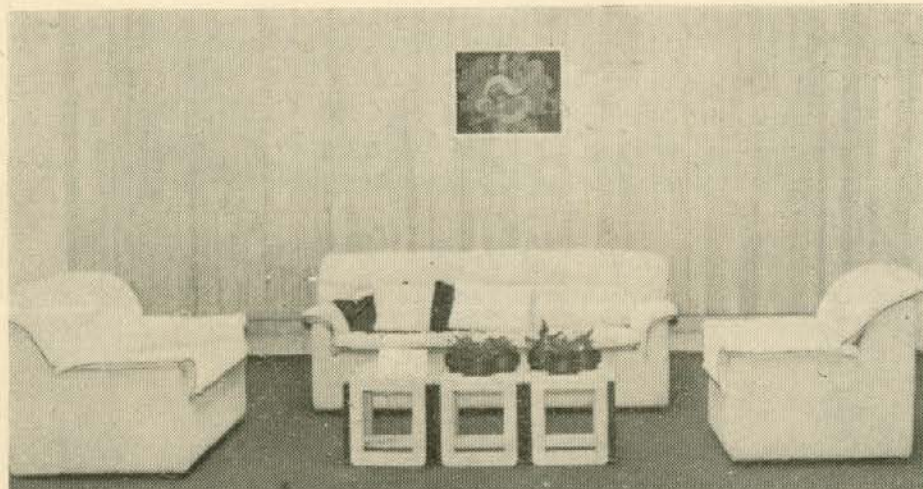
Bistveno počasnejše drsenje tečaja kot je rast domačih cen pri proizvodih Lesne je ponovno v veliki meri povečalo izpad dohodka pri izvozu.

Da bi ublažili vpliv kratkoročnih dejavnikov in ustvarili dolgoročne stabilnejše pogoje, smo v Lesni sklenili dve dolgoročni pogodbi o poslovno-tehničnem sodelovanju z inozemskima partnerjema, in sicer eno na področju oblažinjenega pohištva in notranje opreme in eno na področju stavbnega pohištva ter proizvodov za sistem »naredi si sam«.

To nam omogoča dolgoročneje oblikovanje poslovne politike ter relativno stabilnejše ter predvsem bolj predvidljive pogoje poslovanja.

Naslednji korak, ki bi ga morali storiti, je na osnovi obeh pogodb o dolgoročnem poslovanju izdelati strategijo, kako, pod kakšnimi pogoji, s katerimi proizvodi in v kakšnem obsegu želimo stvarno nastopati na tujem trgu.

Lesna ima v svojem programu nekaj skupin proizvodov, ki so tržno zanimivi in ki lahko ob pravilnem trženju skozi dolgoročno poslovno-tehnično sodelovanje postanejo dohodkovno zanimivi. Na takšen način bi lahko izvoz še v večji meri kot doslej ustvarjal tudi stranske učinke, kot so uvajanje novih tehnologij, tekoče spremljanje trenda razvoja pri obstoječih proizvodih ter še v večji meri razvoj in tržno uveljavljanje novih proizvodov, kar bi nam dolgoročno zagotovilo mesto med vodilnimi proizvajalci v panogi. Kvaliteta in poslovnost, ki jo zahteva tuji trg, bi tako bila tudi prednost v domači konkurenci. Marjan Gornjak

Z razstave pohištva Nove opreme v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu — 1985

Rezultati v devetih mesecih

O rezultatih v devetih mesecih je razpravljaj tudi razširjeni kolegij direktorjev Lesne in ocenil, da so trendi poslovanja ugodni. Razprava je bila kritična in kaže, da pri vodilnih v Lesni ni mesta za samozadovoljstvo. Na to kaže tudi razprava članov poslovnega odbora za gozdarstvo in lesno industrijo. Objavljamo samo del razprave, ki se nanaša na periodični obračun.

Član poslovnega odbora za lesno industrijo je glavni del svoje razprave namenil aktivnostim za doseganje strateških ciljev poslovanja. Ta del bomo objavili v naslednji številki VIHARNIKA.

LESNA INDUSTRIJA

Pri ocenjevanju uspeha ali neuspeha poslovanja DO moramo ločiti poslovni uspeh od finančnega izida. Poslovni uspeh je širši pojem in je v pretežni meri odvisen od doseženih ciljev v primerjavi s planiranimi. Sestavljajo ga različni kriteriji kot na primer povečanje ali zmanjšanje tržnega deleža, regionalna struktura plasmaja, število novih programov, kvaliteta izdelkov, ažurno reševanje reklamacij, uvajanje novih tehnologij, večja produktivnost dela, izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih itd.

Poslovni uspeh in finančni izid kot sestavni del ima velik pomen predvsem zaradi neposrednega vpliva na višino izplačanih OD. Ta povezava daje periodičnemu obračunu celo prevelik pomen in tudi določene vodilne v DO LESNA preveč angažira.

Podatki o devetmesečnem obračunu so znani in so vzpodbudni. Cilje sanacijskih programov v večini TOZD presegamo. Pomembno je, da smo po velikih izgubah v štirih mesecih poslovanja, ko že nekateri vodilni niso upali na uspešnejše poslovanje, uspeli izboljšati stanje, kar je jasno razvidno, ne glede na različne teorije o realizaciji, obrestih itd.

Po posameznih TOZD je največji napredek v TP Prevalje, TSP Radlje in žagi Vuhred. Vendar je prav TP Prevalje vzorčni primer, kako ne smemo soditi samo po finančnem izidu. Za doseženi finančni uspeh moramo dati vse priznanje, če pa gledamo širše, oz. primerjamo poslovne rezultate z investicijskim programom pa ne moremo biti zadovoljni. Premik k bolj kvalitetnim izdelkom — stilna vrata, še ni narejen. Delež izvoza je tudi premajhen. O tem problemu smo v strokovnih krogih dovolj razpravljali in že sprejeli ustrezne zaključke.

V Radljah je končno dosegla proizvodnja oken določen nivo od ca. 5000 v prvi polovici na 9—10.000 v zadnjih treh mesecih. Tu smo namerno vse poredili finančnemu rezultatu — zmanjšali izvoz in ukinili nerentabilne artikle. Alternative nismo imeli, ker je naša tovarna oken v SRS na listi trajnih izgubašev. Delamo analize in utemeljitve skupaj z Zbornico in Združenjem Les, vendar je edini pravi dogovor, da se proizvodnja v TSP ne prekine, pozitivno poslovanje konec leta 1986. Situacija je resna, ker je TOZD permanentno, razen leta 1984, posloval z rdečimi številkami in bi težko opravičevali nadaljnje poslovanje z izgubo pred DO in širšo družbeno skupnostjo.

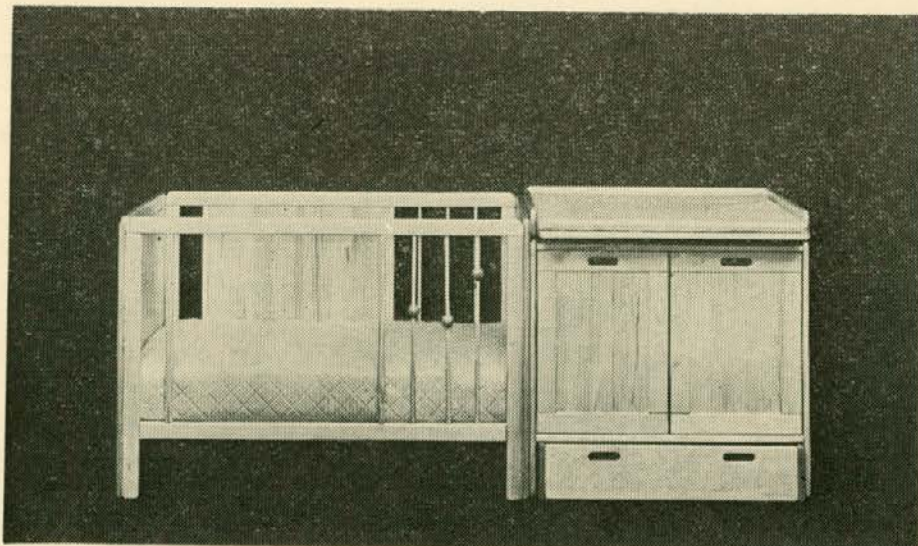
V Novi opremi se izguba počasi, a vztrajno zmanjšuje. Proizvodnja je na lansko leto presežena za 8%, vendar je še vedno pod sanacijskim programom. Oktobra bi morali končno preseči 40.000 N/h. Težave imamo pri razvoju

novih programov. Držati bi se morali principa enostavnosti, kar pomeni hitro se prilagajati tržišču in proizvajati takšne sedežne garniture, ki jih lahko takoj prodamo. Z 2,5% deležem v prodaji sedežnih garnitur in brez lastnih prodajalnih si ne delamo iluzij, da bomo mi diktirali okus jugoslovanskih potrošnikov. Vsekakor pa je na programu Nove opreme premalo inventivnosti, ker današnji delno domači in cel izvozni program temelji na garniturah firme Schillemer, s katero že dve leti ne delamo več.

V žagi Vuhred je finančni rezultat dober, vendar je žaga v velikanskem zaostanku pri dobavah za TSP. O tem problemu smo imeli z žagami poseben sestanek, nov povečan plan distribucije žaganega lesa je narejen. Izpolnjevanje tega plana je prva obveza žag v zadnjem kvartalu in tu ne mislimo odstopati niti za 1 m³. Kdo se tega ne bo držal, bo odgovoren za eventualne izpade proizvodnje v finalu.

Rezultata TOZD BP ne moremo komentirati, ker naš informacijski sistem ne loči stroškov skupnih skladišč in maloprodaje. V naslednjem letu moramo to ločiti in postaviti politiko čistih računov, ker je to pogoj za odpravo negativnih trendov v poslovanju.

O TOZD, kjer poslujemo z ostanki dohodka: TIP, TP Pameče, žaga Mislina, žaga Otiški vrh in žaga Mušenik samo toliko, da smo v TIP odpravili okvaro na stiskalnici, kar nam bo olajšalo prodajo. Imamo namreč velike zaloge surovih plošč — cca 10.000 m³. Pomanjkanje lepila E1 nam je onemogočilo večji izvoz. Zaradi lepila E1 so težave tudi pri izvozu v TP Pamečah, ki ima sicer soliden rezultat. TOZD ima stalne težave zaradi slabe prodaje podbojev in ga v veliki meri rešuje izredna proizvodna elastičnost. Glede prilagajanja tržišču oz. serijske proizvodnje po naročilu je lahko marsikomu vzgled.

V žagi Mušenik finančni rezultat ni dober. Žago še vedno obremenjuje neaktivirana oprema — Canali. V kratkem času se bomo morali odločiti in problem žage rešiti. V veljavi je nov zakon, ki nas obvezuje, da takoj brezplačno odstopimo neaktivirano osnovno sredstvo.

V žagah Mislinja in v Otiškem vrhu je poslovanje zelo dobro. Še več takšnih TOZD, pa bi se lahko vsi več ukvarjali z našo prihodnostjo.

Za mesec oktober planiramo v lesni industriji fizični obseg proizvodnje v višini 40.000 m^3 ali 10 % nad dvajsetimi najstini. Celotni prihodek naj bi dosegel 3 milijarde in ostanek dohodka 200 milijonov. Izvoz je planiran v višini 350 milijonov ali 12 % CP. Naloge so velike in ni časa za samozadovoljstvo. Po naši oceni je narejen še prvi korak k sanaciji in je do dokončne sanacije še dolga pot.

GOZDARSTVO

Družbeni sektor gozdarstva je dosegel količinski plan proizvodnje in oddaje gozdnih sortimentov v skladu s 3-letno dinamiko, t. j. 75 % letnega plana, zasebni sektor pa le 70 % letnega plana in zaostaja za predvideno dinamiko za 3/4 meseca. Najbolj zaostaja TOK gozdarstvo Dravograd, ki je dosegel le 62 % letnega plana in TOK Slovenj Gradec, ki je dosegel 66 % letnega plana.

V Sloveniji je gozdarstvo realiziralo plan blagovne proizvodnje v 9 mesecih v višini 80 % in to pri iglavcih 86 % in pri listavcih 70 %. Pri tem se ponavljajo že nekajletna nesorazmerja, da je sečnja iglavcev višja od sečnje listavcev. Pod tričetrtletno dinamiko realizacije blagovne proizvodnje je poleg LESNE Slovenj Gradec še GG Kočevje (73 %), GG Nazarje (68 %) in GG Maribor (74 %). V Sloveniji bo blagovna proizvodnja do kraja leta prav gotovo realizirana v celoti.

V zadnjih treh mesecih letošnjega leta predvidevamo, da bo DS gozdarstva ob normalnih delovnih pogojih v celoti izpolnil plan sečnje in oddaje gozdnih sortimentov, v ZS pa je potrebno izrabiti vse razpoložljive moči zato, da se bomo letnemu planu čimbolj približali.

Pri gojenju gozdov je količinski plan dosežen v skladu s dinamiko oz. s 76 % letnega plana. Državni sektor v skupnem zaostaja za 3/4 meseca in je dosegel 69 % letnega plana, zasebni sektor pa je dosegel že 83 %, oz. je en mesec pred dinamiko. Zaradi pomanjkanja delavcev plana gojitvenih del ne bomo v celoti dosegli v TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec in Črna. Tu je potrebno storiti pravtako vse, da se bomo letnemu planu čimbolj približali in v vsakem primeru nujna gojitvena dela tudi opravili.

Centralno lesno skladišče Otiški vrh je plan skladiščne manipulacije doseglo v skladu z izvršeno oddajo gozdnih sortimentov gozdarskih TOZD in TOK, to je 70 % letnega plana. Pri proizvodnji tramičev pa je dinamika presežena za 3 %.

Skladišče Meles v Radljah je doseglo plan pri skladiščni manipulaciji v višini 74 %, pri proizvodnji tramičev pa le 34 % letnega plana. Zaostanek je nastal zaradi poznega pričetka obratovanja proizvodne linije za tramiče.

TOZD Transport in servisi je v gozdarski dejavnosti dosegel količinski plan v skladu z ostalim gozdarstvom. Pri gozdarski mehanizaciji je potrebno ugotoviti, da je bilo vzdrževanje nesorazmerno drago, da pa smo kljub temu redno zagotavljali dovolj voznega parka za izvedbo vseh nalog.

Pri proizvodnji smučarskih žičnic so v fazi montaže 3 objekti in v izdelavi prav tako 3 objekti. Pri gozdarskih žičnih žerjavih pa trenutno zbiramo naročila za novo serijo in predvidevamo naročilo 10 žičnih žerjavov. Za prihodnje leto pričakujemo prav tako velik interes za nakup novih smučarskih vlečnic. V mehanični delavnici in pri novi proizvodnji vedno težje zagotavljamo izvedbo planiranih del zaradi pomanjkanja kvalificiranih delavcev. Nujno potrebno bo urediti osebne dohodke v tej proizvodnji, da bomo lahko v bodoče nemoteno proizvajali nove žičnice in vzdrževali gozdarsko mehanizacijo. Izdelan je projekt za srednje težki žični žerjav, nosilnosti 2,5 tone, za katerega bomo v zimskih mesecih izdelali prototip.

Na področju gradnje gozdnih prometnic je TOZD Gradnje izpolnil letni plan že v višini 94 %, do konca letošnjega leta pa mora opraviti še nekatera nujna dela pri obnovi poškodovanih gozdnih cest tako, da bo v celoti do konca leta plan presežen.

Na področju investicij je gozdarstvo vlagalo v skladu z letnim planom. Do konca letošnjega leta je poleg vlaganj v gozdne prometnice na programu še izgradnja hladilnice za sadike v drevesnici na Muti, nadalje nakup 5 gozdarskih traktorjev in 2 kamionskih kompozicij ter dopolnitev skladišča v Mušniku. Predviden je pričetek obnove debele linije na CLS Otiški vrh, ki mora biti zaključena do sredine maja prihodnjega leta.

Gospodarjenje v okviru gozdarske dejavnosti je bilo v letošnjem letu že v prvem kvartalu zelo oteženo zaradi nadpovprečno težkih zimskih razmer na celotnem območju. V tem obdobju je bilo zaradi vremenskih razmer povprečno 32 dni neproduktivnih. V mesecu juniju pa nas je prizadelo neurje, ki je močno poškodovalo gozdne prometnice na območju Dravske doline. Podobno neurje je v mesecu avgustu opustošilo prometnice še na Zapadnem Pohorju. Skupne škode zaradi teh dveh neurij so presegle 1.100.000.000.— din. Od tega je zavarovalnica povrnila nekaj manj kot 1/10 povzročenih škod. Ostali del škode bomo sanirali v prihodnjih treh letih. Za del sanacije smo dobili pri LB ugoden kredit, ki ga bomo črpali v letošnjem in prihodnjem letu.

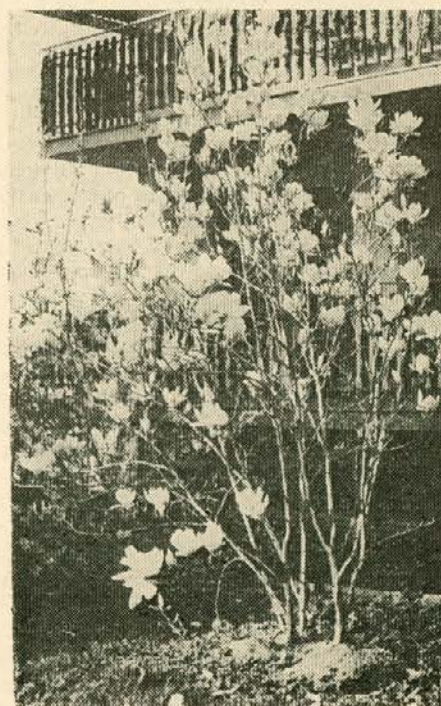
V prvih mesecih letošnjega leta je gozdarska dejavnost poslovala z doslej največjo izgubo, ki je bila posledica že navedenih težav pri izpolnjevanju plana. V tem času smo dosegli tudi izjem-

no nizko vrednost pri prodaji že tako malih količin gozdnih sortimentov. Posledice tega smo s skrajnimi napori uspeli deloma odpraviti do polletja in poslovanje zaključiti brez izgub, pa tudi brez ostankov. V 9 mesecih si gozdarstvo še vedno ni opomoglo od navedenih težav, saj smo poslovanje zaključili s 152.000.000.— din ostanka za sklade in dosegli na ta način namesto 3/4 le 1/3 letno planiranega rezultata.

Preostala dva meseca moramo v največji možni meri izrabiti zato, da bomo dosegli letno planirane količine in tudi rezultate poslovanja na vseh področjih gospodarjenja v gozdarski dejavnosti. V ZS bomo z novimi višjimi odkupnimi cenami gozdnih sortimentov v zadnjih 2 mesecih prav tako spodbudili sečnjo in oddajo gozdnih sortimentov.

V zadnjem četrtletju bomo osebne dohodke v gozdarski dejavnosti povečali še za 1/4 in računamo, da bomo dosegli povprečni OD v gozdarstvu konec leta 170.000.— din. V zadnjih dveh mesecih bomo osebne dohodke obračunavali po novem sistemu in v skladu s panožnim sporazumom gozdarstva Slovenije. Težko delo v gozdarstvu bomo tudi v bodoče stimulirali z boljšimi OD in v skladu z osebnimi dohodki, ki jih dosega gozdarska dejavnost v Sloveniji.

Za dobro gospodarjenje z gozdovi, za kar smo že večkrat pa tudi letos ob priliki XVIII. svetovnega IUFRO kongresa dobili laskava mednarodna priznanja, bomo v slovenjegraškem gozdnogospodarskem območju skrbeli tudi v bodoče z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

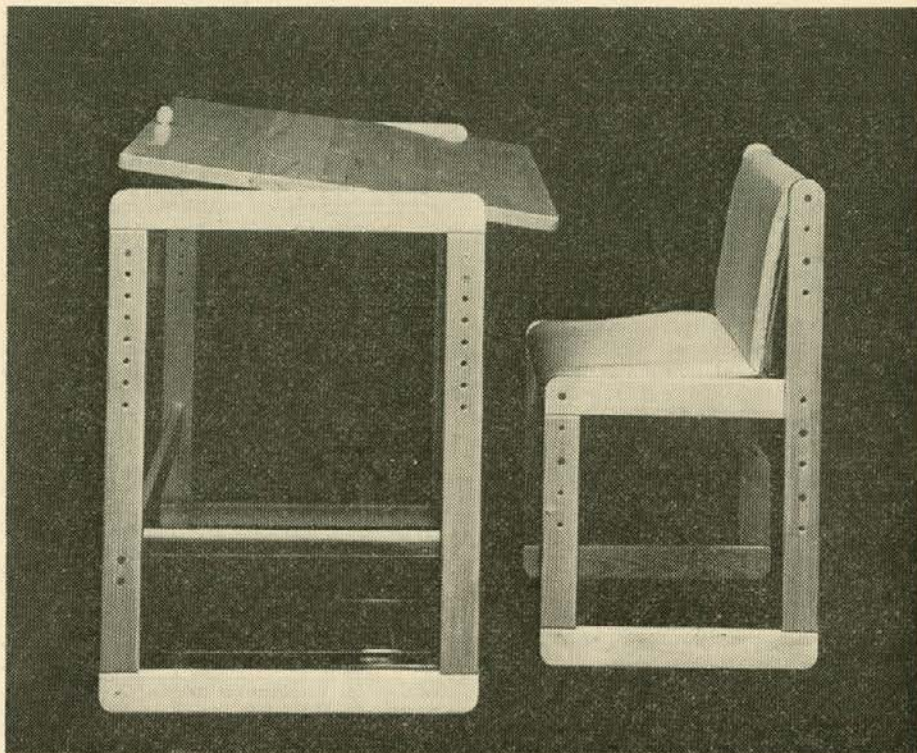
Naš KARO na BIO '86

BIO je ena redkih jugoslovanskih prireditev, kjer industrijski oblikovalci prikazuje svoje najboljše stvaritve. Obstaja že dvajset let in ima za seboj vrsto mednarodnih prireditev in enajst razstav. Udeležba na tej razstavi je veliko priznanje posamezniku — oblikovalcu in podjetju, v katerem dela, saj pridejo v izbor le vrhunske oblikovalske stvaritve, ki jih izbere stroga mednarodna žirija. Za letošnjo razstavo BIO je med prijavljenimi izdelki izbrala le tretjino takih, ki ustrezajo vsem zahtevam in kriterijem designa.

V ostri konkurenci so bili med izbranimi izdelki za razstavo tudi elementi KARO programa, ki sta jih oblikovala naša sodelavca Vilina Hauser in Drago Lorber. To je veliko priznanje za naša sodelavca, za delovno organizacijo pa to predstavlja možnost, da vstopijo v korak s proizvajalci, ki so s svojimi dobro oblikovanimi izdelki prodrli na zahtevni mednarodni trg.

V času razstave ob koncu septembra in v prvih tednih oktobra so bila organizirana v Cankarjevem domu v Ljubljani razna predavanja o oblikovanju in druge prireditve. Komisija za industrijsko oblikovanje pri Gospodarski zbornici Slovenije je 15. oktobra v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije in Slovenskim društvom likovnih kritikov priredila posvet o industrijskem oblikovanju. Posvetovanje je bilo namenjeno predvsem poslovnim delavcem delovnih organizacij, saj se le-ti, predvsem pri nas v Jugoslaviji, le redko zanimajo za oblikovalsko dejavnost. Iz predavanj Roberta Blaicha — direktorja industrijskega oblikovanja Philips in Ernesta Josefa Auerja — direktorja Design centra v Stuttgartu in dialoga nekaterih udeležencev posvetovanja smo zvedeli, kakšen pomen ima industrijsko oblikovanje v razvitih deželah, kako to dejavnost financirajo in tudi to, da tudi tisti naši izdelki, ki so v mednarodnem merilu na vrhu lestvice kakovosti, skoraj niso poznani kot naši, jugoslovanski. To pa pomeni, da bomo morali najti način, kako predstaviti naše izdelke v svetu, najprej pa seveda skleniti verigo med posamezniki — oblikovalci in gospodarstveniki, da ne bodo več razmišljali vsak po svoje, ampak skupno načrtovali kakovostno oblikovane izdelke.

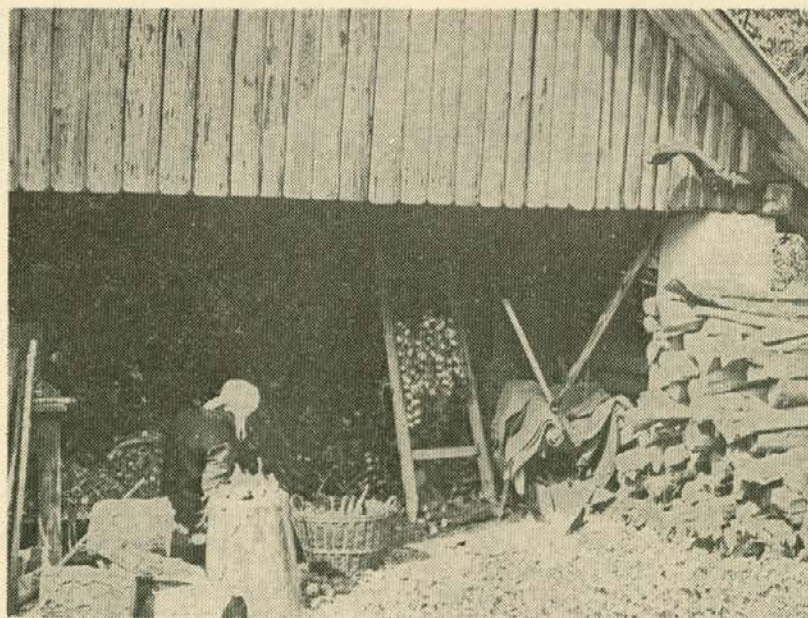
Ob takšnem razmišljanju udeležencev razgovora o oblikovanju se moramo zamisliti tudi mi v Lesni. To dejavnost

vsi premalo poznamo in ji posvečamo premalo pozornosti. Trudijo se posamezniki in prejema priznanja. Vemo, da smo KARO program letos že tretje leto razstavljali na raznih sejnih, da je bilo zanj povsod veliko zanimanja, da pa naša proizvodnja ni dala na tržišče še niti ene kompletne garniture. Pa ne samo KARO, v razvojnem oddelku v delovni skupnosti je v predalih

precejšnje število projektov. Prototipi kakovostno oblikovanih izdelkov so bili razstavljeni, pripravljeni so programi za proizvodnjo, na trg pa dajamo standardne proizvode.

O vseh teh problemih se bomo imeli priliko pogovarjati na razgovoru, ki ga bomo organizirali v Lesni skupaj s komisijo za industrijsko oblikovanje pri GZ Slovenije.

O slovenski ustvarjalnosti

Povzetek iz prispevka dr. Antona Trstenjaka na posvetu organizatorjev izobraževanja in kadrovskih delavcev, ki je bil maja 1986 v Topolšici.

Ustvarjalnost je v ospredju sodobnega sveta. Vzroki za usmerjenost so različni.

Za majhen narod, kakor smo Slovenci, pa je ustvarjalnost v sodobnem svetu kar eksistenčnega pomena. Maloštevilen narod mora svojo majhnost nadomestiti s potencirano, stopnjevano ustvarjalno silo, če hoče sploh preživeti, se pravi, če se hoče še naprej v družbi velikih narodov uveljaviti, da ne utone kakor kapljica v njihovem nepreglednem oceanu.

Danes velja: majhen narod je ustvarjalen narod ali pa izgine.

Morda zveni to komu pretirano. Toda nikakor ne. Že dosedanja zgodovina nam to potrjuje, prav za nas Slovence same.

Za preživetje se moramo dejansko zahvaliti prav svoji izredni ustvarjalnosti in njeni ekspanzivnosti v preteklosti. Tako pa smo se znašli pred kar usodnim razpotjem, prav danes. Strokovnjaki za inovacije, kakor je med drugimi akademik Stojan Pretnar, profesor za patentno pravo, ugotavljajo, da smo Slovenci po statističnih podatkih na repu ustvarjalne lestvice glede prijavljenih patentov.

Kako je s to stvarjo?

Gotovo je eno: statistični podatki utegnejo ob vsej zanesljivosti vendarle podajati napačno podobo, ki ni veren posnetek resničnega življenja. Življenje pač ni matematika.

Razen tega vemo, da marsikak izumitelj nikoli ne prijavlji nobenega izuma v patentni pisarni in nima nikoli nobenega patenta. Vzroki in ozadja za to neskladje in pomanjkljivosti so različni. Kdor se s tem ukvarja, jih dobro pozna. Marsikomu jih doma ne priznajo, ker zanje ni denarja ali pa je v ozadju celo kakšna nevoščljivost, če pa ga prijavi v tujini, ni registriran kot slovenski patent. Tako imamo večkrat razen migracije možganov v tujino tudi migracijo patentov.

Ali smo Slovenci ustvarjalni ali ne?

Pred zimo je potrebno streho pokriti

Odgovor je odvisen od drugačnega vprašanja: ali smo ustvarjalno usmerjeni. Glavno pri ustvarjalnosti je usmerjenost.

Kdor je ustvarjalno usmerjen, bo tudi prej in bolj ustvarjal kakor tisti, ki sploh ni ustvarjalno usmerjen. Res je sicer, da je ustvarjalnost odvisna predvsem od talenta, od zmožnosti; toda tudi ta nič ne pomaga, če smo usmerjeni mimo ali celo stran od ustvarjalne dejavnosti.

Za ponazoritev si predočimo znan stavek velikega odkritelja in izumitelja Louisa Pasteurja. Na ugovor, češ da velikim ustvarjalcem pri uspehu botruje predvsem »naključje« ali »sreča«, ne pa razum ali pamet ali zmožnost (talent), je odgovoril: »Naključje sreča samo pripravljenega duha.« Hotel je reči: »srečno naključje« sreča samo ustvarjalno že usmerjenega duha. Kdor ni ustvarjalno usmerjen, se slepa ne bo srečal z »naključjem«, ki mu odkrije nov patent. Z drugimi besedami: ne dela naključje ustvarjalca, temveč nasprotno: ustvarjalec ustvarja naključje. Kjer ni pravega ustvarjalnega duha (misleca), tam tudi naključja ni.

Kako naj Slovenci danes ob vsesplošnem trendu človeške družbe pospešujemo svojo ustvarjalno moč in ji pripomoremo do čim večjih dosežkov?

1. Predvsem gre tu za pravo usmerjenost: biti moramo usmerjeni ustvarjalno. To se pravi: biti moramo usmerjeni v prihodnost, ne v preteklost. Ustvarjalnost ali kreativnost pomeni osvajanje prihodnosti.

Konservativnost ali ohranjevalnost starega pa pomeni usmerjenost v preteklost.

2. Potrebujemo velika znanstvena središča.

Pravzaprav bi morali točneje reči: ustvarjati si moramo ugodno ustvarjalno ozračje. To pa lahko nastane samo v večjih raziskovalnih središčih.

Posameznik (ali le malo posameznikov) sam sebi prepuščen ob današnjem stanju znanosti in tehnologije je docela nemočen. Manjkajo mu materialne in personalne podpore. Današnja znanost je lahko kreativna samo, kolikor je skupinska. Samo delo v teamu lahko res pripelje do vidnih dosežkov.

3. Končno moramo poudariti še poseben dejavnik: to je odprtost v široki svet. To je pravzaprav že posledica drugega dejavnika, se pravi: prava ustvarjalna atmosfera se ustvarja samo v tistem raziskovalnem znanstvenem središču, ki je na vse strani odprto v široki svet.

Danes znanstveno delo ne zahteva samo sodelovanja v skupini, marveč hkrati sodelovanje med skupinami, se pravi odprtost v širši svet onstran meja lastne domovine in njenih institucij.

Saj sem sodi vsaka orjaška mreža komunikacij in informacij, ki jih raziskovalec potrebuje, če noče, da bi v svoji zaprtosti poskušal ponovno iznajti smodnik in se tako osmešiti pred svetom.

Sem sodi seveda v isti zahtevi tudi komunikacija s strokovno literaturo. Vedeti moramo, kaj delajo in kaj dosežejo drugi na istem področju, s katerim se ukvarjamo mi in do katerega imamo obenem dolžnost.

Vlado Klemenčič pri nas

Član predsedstva CK ZKS Vlado Klemenčič se je 9. septembra mudil na uradnem obisku v koroških občinah. V naši delovni organizaciji se je pogovarjal s predstavniki družbenopolitičnih in samoupravnih organov Lesne, šefi sektorjev delovne skupnosti in člani poslovnega odbora o poslovanju delovne organizacije. Posebej ga je zanimalo področje nagrajevanja delavcev in kako vpliva predpisani obračunski sistem na ustvarjanje nerealnega dohodka v Lesni in delo družbenopolitičnih organizacij.

Ob poročilu o rezultatih poslovanja v prvem polletju in načrtovanih rezultatih do konca leta je Vlado Klemenčič dejal: »Cenim vaša prizadevanja, da kljub ne najbolj-šim rezultatom v prvem polletju načrtujete in delate z optimizmom. Dejstvo je, da tisti, ki se zavedajo težav in imajo voljo, tudi pridejo na zeleno vejo. Ne bi vam žele obljubljeni, da bodo pogoji gospodarjenja v prihodnjem letu bistveno boljši, mislim pa, da boste v Lesni premagali težave in uresničili načrtane cilje.«

Predsednik poslovnega odbora Mitja Horvat ga je seznanil o razpravah in razmišljanjih o predvidenih spremembah samoupravne organiziranosti Lesne oz. gozdar-skih temeljnih organizacij. Ob tem je Vlado Klemenčič dejal: »Odnos gozdarstva in lesne industrije je specifičen. Če predlogi reorganizacije ne bodo ponudili novih rešitev, ki bi 100% dale boljše, argumentirane rezultate, je bolje, da imate tako organizacijo, kot jo imate sedaj. Po predvidenih spremembah nekaterih členov Zakona o združe-

Vlado Klemenčič, član predsedstva CK ZKS — levo, Mitja Horvat, predsednik PO Lesne — desno

nem delu bodo spremenjeni pogoji za ustanavljanje in prenehanje TOZD, spremembe predvidevajo tudi drugač-ne razmejitve poslovnih funkcij; vendar vam v Lesni ni treba čakati, organizacijo prilagajate potrebam poslovnih funkcij.«

Govoril je še o spremembah obračunskega sistema in težavah, ki jih ta povzroča delovnim organizacijam pred-vsem zaradi indeksnega prikazovanja rezultatov. Dal je nekaj napotkov, kako je treba delati v družbenopolitičnih organizacijah, kako je treba delati z ljudmi, pojasnjevati politiko in ob koncu razgovora obljubil, da bo v kratkem posebej obiskal našo delovno organizacijo.

Ida Robnik

Stalna akcijska konferenca ZK v Lesni

Osnovne organizacije Zveze komu-nistov v Lesni so na osnovi 34. člena statuta ZKS in v soglasju z občinskimi komiteji koroških občin na konferenci, dne 22. 9. 1986 sprejele sklep o usta-novitvi stalne akcijske konference kot oblike idejno-političnega in akcijskega povezovanja.

Stalna akcijska konferenca sestav-ljajo stalni delegati. Osnovne organi-zacije Zveze komunistov, ki štejejo do 15 članov imajo po enega delegata, tiste, ki štejejo nad 15 članov pa po dva delegata. Po položaju so člani konference tudi člani medobčinskega sve-ta ZK koroških občin, člani občinskih komitejev koroških občin, člani cen-tralnega komiteja ZKS, ki so zaposleni v Lesni. Mandat delegatov traja dve leti.

Na konferenci se bomo dogovarjali in zavzemali enotna stališča in usme-ritve za delo komunistov predvsem o zadevah, ki so skupnega pomena za delovno organizacijo na naslednjih področjih:

— uveljavljanje in razvoj samo-upravnih odnosov v delovni organi-zaciji,

— samoupravno organiziranje ozi-roma statusne spremembe,

— uveljavljanje in razvoj dohodkov-nih odnosov,

— oblikovanje, sprejemanje in izva-janje skupnih gospodarskih načrtov, razvojnih in investicijskih programov,

— združevanje dela in sredstev.

Problematika, o kateri bo konferenca sprejemala stališča in usmeritve, mora biti prej obravnavana v vseh osnovnih organizacijah Zveze komunistov.

Konferenca ima stalno delovno pred-sedstvo, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana. Za predsednika je izvo-ljen Alojz Cerar iz TOZD TIP Otiški vrh, za člana pa Drago Čoderl iz TOZD gozdarstvo Radlje in Jože Lenart iz de-lovne skupnosti interne banke.

Predsedstvo spremlja izvajanje spre-jetih stališč in o tem poroča osnovnim organizacijam ZK ter koordinira delo konference. Mandatna doba predsed-

nika in članov predsedstva traja prav tako dve leti.

Konferenco sklicuje predsedstvo konference na lastno pobudo, na po-budo katerekoli osnovne organizacije ZK, kateregakoli komiteja občinske konference ZKS z območja koroških občin oz. medobčinskega sveta ZKS za Koroško.

Predsednik konference predstavlja stalno akcijsko konferenco, vodi in ko-ordinira delo predsedstva ter skrbi za usklajevanje dela med sekretarji os-novnih organizacij Zveze komunistov v Lesni, za izvajanje stališč in usmeritev, ki jih je sprejela konferenca.

Stališča o zadevah, ki so skupnega pomena za delovno organizacijo in so bila obravnavana v predhodni razpravi v OO ZK ter sprejeta na konferenci, so obvezujoča. Vsa druga vprašanja, obravnavana izven teh področij ter sprejeta stališča v zvezi s tem, veljajo, ko jih potrdijo vse OO ZK v Lesni ali organ ZK v občini oz. v občinah ko-roške regije.

Konferenca veljavno odloča, če sta navzoči najmanj dve tretjini delegatov

in če je za sklep glasovala več kot polovica vseh članov konference.

Za organizacijska vprašanja in delo konference, ki niso zajeta v sklepu, uporabljamo ustrezne določbe statuta ZK Slovenije in ZK Jugoslavije.

Na ustanovni akcijski konferenci so komunisti Lesne razpravljali tudi o rezultatih gospodarjenja v sedmih mesecih in po razpravi sprejeli sklepe.

Konferenca ugotavlja, da je glede na problematiko in družbeno-ekonomski položaj v Lesni premalo čutiti organizirano dejavnost Zveze komunistov znotraj nje.

Konferenca zavezuje vse osnovne organizacije Zveze komunistov in vse komuniste, da se aktivno vključujejo in si prizadevajo v svojih okoljih, da

bi se ekonomsko stanje Lesne nenehno izboljševalo in na tej podlagi krepili naš materialni položaj, oz. bi se zagotovila socialna varnost.

Vse OO ZK morajo takoj analizirati gospodarjenje v svojem okolju oz. v svojem TOZD-u in si prizadevati, da na vseh področjih dosežemo planirane cilje. Pri tem se moramo zavzemati za uveljavljanje kvalitativnih dejavnikov gospodarjenja, kot so: ekonomičnost, rentabilnost, produktivnost, kvaliteta izdelkov in storitev.

Konferenca ugotavlja, da s srednjeročnimi in dolgoročnimi plani opredeljeni cilji in usmeritve niso sestavni del naše zavestne in organizirane akcije, oz. da se pogosto obnašamo oz. delamo mimo njih. Preveč smo usmerjeni v reševanje trenutnih problemov,

kar je razumljivo, ni pa dovolj. Imeti moramo jasno opredeljene srednjeročne in dolgoročne cilje tehnološkega in kadrovskega razvoja v Lesni. Današnje stanje pa od nas terja, da prvenstveno dosežemo letošnje plane na vseh področjih.

Kritično ocenjujemo potek uveljavljanja novega sistema delitve osebnih dohodkov. Konferenca poziva vse OO ZK, OO ZS, samoupravne organe in poslovodne organe v Lesni, da si močnejše prizadevajo, da uveljavimo nov sistem delitve osebnih dohodkov čimprej, ker nov sistem odpira več možnosti za pravilnejše in vzpodbudnejše vrednotenje delovnega prispevka posameznika.

Iz zapisnika akcijske konference ZK

EKOLOGIJA

V času kongresa IUFRO si je ekološka skupina ogledala poškodovane gozdove v okolici Črne na Koroškem. Miran Cas, dipl. inž. gozdarstva iz inštituta za gozdarstvo, jim je predaval o možnostih prilagojenega načina gojenja gozdov v posebnih imisijskih pogojih. Objavljamo povzetek iz tega predavanja.

Prilagojeni načini gojenja gozdov v imisijsko poškodovanem območju Zgornje Mežiške doline

Območje Zgornje Mežiške doline s površino okoli 20.000 ha predstavljajo strma pobočja in ozke doline na skrajnem vzhodu Karavank, južnega kraka Alp. Nahaja se v koroškem kotu, med grebeni Smrekovca z nadmorsko višino 1684 m in Raduhe z 2062 m na eni ter Pece z nadmorsko višino 2114 m in Olševe z 1930 m, ki predstavlja našo severno državno mejo z Avstrijo na drugi strani. Središče tega gozdnatega sveta, ki prekriva okoli 75 % vseh površin, je Črna na Koroškem.

Gozdove Zgornje Mežiške doline predstavljajo predvsem v preteklosti pospeševani, kapitalni smrekovi gozdovi s primesjo macesna, ali ponekod še smrekove monokulture na osojnih silikatnih in prisojnih karbonatnih rastiščih jelovo-bukovih gozdov. Na revnejših, dolomitnih tleh prevladujejo požarno in plinsko občutljivejše borove združbe.

Bogati gozdovi dajejo ljudem med temi pobočji, poleg Rudnika svinca Mežica, ki že več kot tristo let izkorišča kvalitetno svinčevo cinkovo rudo izpod Pece, svoj kos kruha in svojsten, gozdarski in delavski tradiciji zvest tovariški značaj. Gozdovi predstavljajo pred ostro predalpsko in alpsko klimo zaščito, ki je tukaj eksistenčnega značaja.

Kljub temu prihaja v zadnjih desetletjih, zaradi nesmotrnih razvojnih planov Rudnika Mežica, v katerem so začeli pretapljati zelo strupene svinčeve koncentrate — odpadne akumulatorje z vseh koncev sveta, do velikih navzkrižij. Zaradi strupenih emisij žveplovega dioksida, svinca in kadmija, nastajajočih pri pretapljanju koncentratov v Žerjavu, se je v zaprti, s strmimi pobočji zaokroženi dolini, pojavilo močno sušenje gozdne vegetacije. V tem območju so se pričeli erozijski procesi in tako je nastala Dolina smrti. Proces sušenja so močnejši in obsejnejši v revnejših rastiščih. Prvi odškodninski zahtevek zaradi sušenja gozdnega drevja kmeta Matvoza upravi rudnika sega že v leto 1929.

S povečanjem proizvodnje svinca se povečujejo tudi emisije in obseg propadanja ter s tem škodljivi vplivi na ljudi in živali. Imisijsko območje, ki se širi iz Doline smrti vse više in širše v Zgornjo Mežiško dolino do imisijsko zaznavne meje propadanja smreke pri nadmorski višini 800–1000 m, obsega danes že okoli 6000 ha vidno prizadetih, predvsem odraslih smrekovih gozdov. Poškodovanost gozdov se povečuje s padanjem nadmorske višine k večjim plinskim obremenitvam v dolini, kjer na površini okoli 350 ha v okolici Žerjava gozd že popolnoma izgine. Drevesne vrste izginevajo po vrstnem redu, ki ga določa občutljivost na plinske obremenitve. Najprej izgine jelka, za njo smreka, nato macesen, rdeči bor in bukev in nazadnje črni bor, gorski javor, lesnika ter druge pionirske in grmovne vrste. Tudi druge biološke raziskave, kot so citogenetske, to potrjujejo. S tem izpadanjem so določene tudi imisijsko preživetvene meje posameznih drevesnih vrst in imisijske meje posameznih stopenj oziroma pasov poškodovanosti gozdnih sestojev. Razvrstitev poškodovanih gozdov nekega imisijskega območja poteka od zdravega gozda (stopnja 0) proti izvoru imisij, v kritičnih primerih uničenemu gozdu (stopnja 4), kot v našem primeru Doline smrti.

Plinske obremenitve po višinskih pasovih potrjujejo raziskave o vsebnosti žvepla v smrekovih iglicah na nasprotnem južnem pobočju Pece od n. v. 650 m do 1650 m. Vsebnosti žvepla so na vseh površinskih ploskvah močno povečane (iz raziskovalne naloge pri ORS Ravne za leto 1984 — Raziskovanje prostora in gozdov Pece).

Preživetje drevesnih in grmovnih vrst je odvisno od starosti osebka oziroma razvojne faze, od stopnje plinske obremenitve, ki se spreminja z nadmorsko višino, odvisno od inverzijske plasti in zračnih tokov v dolini ter od rodovitnosti rastišča.

Gospodarska vloga tega enodobnega gozda smreke s primesjo macesna in bukve, sklenjenega v razvojni fazi

debeljaka, se spremeni v popolnoma varovalno na vsej površini pod imisijsko zaznavno mejo smreke pri nadmorski višini 800–1000 m. To je med prvim in drugim imisijskim pasom.

Generalni cilj je tvoriti stabilno zmes sklenjeno skupinsko raznodobnega gozda v določenem območju odpornejših drevesnih vrst. To je zmes macesna in rdečega bora s primesjo bukve in gorskega javorja ter nižje pri večjih obremenitvah pionirskih vrst rdečega hrasta.

Generalni, dolgoročni cilj se s prilagojenim gojenjem gozdov menja iz 321 v 112 oziroma 113 pri večji poškodovanosti gozdov. (Šifre od 1 do 3 predstavljajo pomembnost varovalne, socialne in lesnoproizvodne funkcije gozdov.)

V nižjih kategorijah poškodovanosti (območje 1 in 2), lahko poleg varovalne vloge gozda upoštevamo še njegove, sicer omejene gospodarske možnosti, to je kvaliteten osebki macesna in ponekod rdečega bora.

Cilj je ohraniti stabilno sestojno zmes, ki bo ob izboljšanju imisijskih razmer v sebi še vedno omogočala povratek k prvotnemu, klimaksnemu, gospodarskemu gozdu z vsemi splošno koristnimi funkcijami — t. j. ohranjanje naravnega mladja smreke in jelke.

Ukrepi v teh načrtovanih enotah naj bi ohranjali vso preživelost primes drevesnih in grmovnih vrst. Avtohtone vrste pospešujemo z naravnim pomlajevanjem in umetno obnovo oziroma pogozdovanjem nad imisijsko pogozdovno mejo. V najbolj kritičnih razmerah prizadetosti gozdne vegetacije si pomagamo tudi s pogozdovanjem tujih, preizkušenih drevesnih vrst, kot so japonski macesen, rdeči hrast, trepetlika etc.

Skrbeti moramo za sprotno odstranjevanje odmrlih oziroma močno prizadetih osebki zaradi nevarnosti sekundarnih škodljivcev, organizirati protipožarno stražo ob sušah.

Miran Čas, dipl. inž. gozd.

ZA GOZD SMO ODGOVORNI VSI — OD UČENCEV DO VLADE

Japonski izraz BONSAI pomeni pritlikavo vzrast posameznih rastlinskih predvsem drevesnih vrst za uporabo v hortikulturne namene. Ikebana pa pomeni posebno umetniško zvrst aranžiranja raznega cvetja. Obe dejavnosti, ki jih predstavljata omenjeni besedi oz. pojma, sta doma na Japonskem, ki je v svetovnem merilu znana po največji gostoti prebivalstva. Le tako lahko razumemo potrebo Japoncev, da si v svojem utesnjem življenjskem okolju privoščijo miniaturni delček narave v obliki namiznih pritlikavih dreves in pestrosti oblik in barv, ki jih nudi dovršena ikebana!

Lahko bi rekli: Japonski umetniki so med nami oz. na področju Lesne! Toda kje in kako?

Dne 22. 10. 1986 je krasila delovne prostore člana KPO za gozdarstvo posebna ikebana. Svojo zlatorjavo barvo je sicer pred dnevi že izgubila, ko ji je odpadlo jesensko listje: kot speča Trnuljčica, ki čaka na naslednjo pomlad, da jo zbude topli sančni žarki brez požrešnih sredozemskih gobcev.

Moramo priznati, da je bilo vse omizje ta dan pod vplivom grozečega pogleda na to ikebano oz. na pritlikavo vzrast 25 letne in le polmetrske bukve, ki je le ena izmed množice enakih iz pobočij Plešivske Kope odd. 19.

25 let, da je zrasla le pol metra visoko proti soncu, pa čeprav nosi v sebi lastnosti svojih staršev, ki so doma v Blatnici Kozarnici in dosegajo izjemne višine! Občudujemo jih gozdarji, domači in tuji, saj so ponos Lesne. Mimogrede še to: vrstnica omenjene »bonsai« bukve, ki je imela izjemno življenjsko srečo pa se ponaša z sedem metrsko višino.

Seja komisije pri SIS za gozdarstvo, za usklajevanje gojenja muflonov z gozdarstvom, je imela letos razširjen dnevni red. Poleg muflonske problematike naj bi spoznali tudi zahteve in posledice jelenjadi v gozdovih TOZD gozdarstva Mislinja. Ob tem pa smo skoraj pozabili, da decembra praznuje plešivski muflon 20 letnico domovinske pravice. Na seji lovsko gojitvenega bazena pa so mu slučajno za ta jubilej

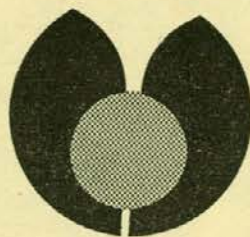
predlagali pravico rajonizacije na ožjem območju prvotne nastanitve na južnih pobočjih Uršlje gore, to je v loviščih LD Podgorje, oz. po gozdarski razmejitvi na TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec.

In kaj pomeni rajonizacija? Približno enako kot stalno prebivališče za delavca: če ga nima, ne dobi zaposlitve. In muflon: lahko se pase in dela škodo le tam, kjer ima knjiženo stalno prebivališče. Saj tam je tudi izdatno zimsko krmljenje!

Že na sejah komisije v prejšnjih letih smo ugotavljali, da nas mufloni s svojimi navadami vedno presenečajo. Tako je bilo tudi lani v razdobju od seje 8. 10. do 4. 11. zapisniško ugotovljeno, da je od muflonov objedeno lubje na 80% smrekovih osebki debeline 16–25 cm na površini 1,50 ha in to v Kozarnici odd. 2 d TOZD gozdarstvo Črna. Manjša intenziteta poškodb pa je opažena po vsej Kozarnici. Do leta 1985 smo namreč javno registrirali poškodbe po muflonih le na TOZD gozdarstvo Slovenj Gradec.

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o
SLOVENJ GRADEC
KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

LETO XIX — ŠTEVILKA 11

NOVEMBER 1986

POSTNINA PLACANA

KOROŠKA KMETIJSKA ZADRUGA TOZD MESNINA OTIŠKI VRH

Med zadružnimi organizacijami, ki sestavljajo združeno koroško kmetijsko zadrugo, je gotovo ena najvažnejših temeljna organizacija združenega dela »Mesnina« s sedežem na Otiškem vrhu pri Dravogradu. Tu so klavnica, predelava mesa in izdelava mesnih izdelkov ter uprava. V njen sklop pa spada tudi 18 prodajaln mesa in mesnih izdelkov v Mislinjski, Mežiški in Dravski dolini.

Ta tozd je pričel nastajati še v tistih časih, ko so mesarsko dejavnost imeli v rokah še privatni mesarji, ki so kupovali in klali živino vsak v svoji, po svojih močeh urejeni, mali klavnici širom naše koroške krajine. Po podružbljanju privatnih mesnic in mesarij so se te deloma združile s tedanjimi kmetijskimi zadrugami in trgovskim podjetjem Mesnina Rayne na Koroškem. Toda moderni čas je zahteval svoje, vse bolj je bila očitna potreba po skupni klavnici, kjer bi šla živina v sodoben zakol, na enem mestu, ne razdrobljeno kakor pa doslej. In ko je tudi republika Slovenija soglašala, da se v koroški regiji zgradi večja regijska klavnica, h kateri naj bi se v drugi fazi dogradila moderna predelava mesa in izdelava mesnih izdelkov, s hladilnimi in zamrzovalnimi prostori ter čistilno napravo za čiščenje odpadnih voda, je bilo tako daleč. Koroške zadruge so pričele z izgradnjo klavnice in jo po zaslugi inž. Mirka Grabnerja, sedanjega direktorja TOZD Mesnine v letih 1971, 1972 tudi končale. Takoj pa se je pokazala tudi potreba po skupni predelovalnici mesa. Zato so kmetijske zadruge začasno usposobile in uredile

skupno predelavo mesa v prostorih zadružne klavnice kmetijske zadruge Dravograd na Meži v Dravogradu. Seveda so bili ti prostori le začasni in komaj primerni za ta namen. Po združitvi kmetijskih zadrug Dravograd, Slovenj Gradec in Prevalje v KKZ s sedežem v Slovenj Gradcu se je takoj pričelo z drugo fazo izgradnje na Otiškem vrhu, to je z gradnjo predelave mesa, izdelave mesnih izdelkov, zamrzovalnic in hladilnic, čistilne naprave in upravnih prostorov. Kmetijskim zadrugam se je v tem prizadevanju pridružilo tudi trgovsko podjetje Mesnina iz Raven na Koroškem. Vsa mesarska dejavnost v naši koroški regiji je bila tako združena. Kmetijske zadruge so vsaka svojo mesarsko dejavnost odstopile in tako se je formirala četrta enota KKZ, TOZD MESNINA OTIŠKI VRH. To pa je bil tudi dosedaj največji dosežek združene KKZ, ki je kar največjega pomena tako za rejo živine, njeno prodajo in s tem za obstoj naših kmetij, po drugi stra-

ni pa za redno in nemoteno preskrbo delovnih ljudi naše močno industrializirane koroške krajine.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednica Rok Gorenšek in Jože Krevh.

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska c. 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

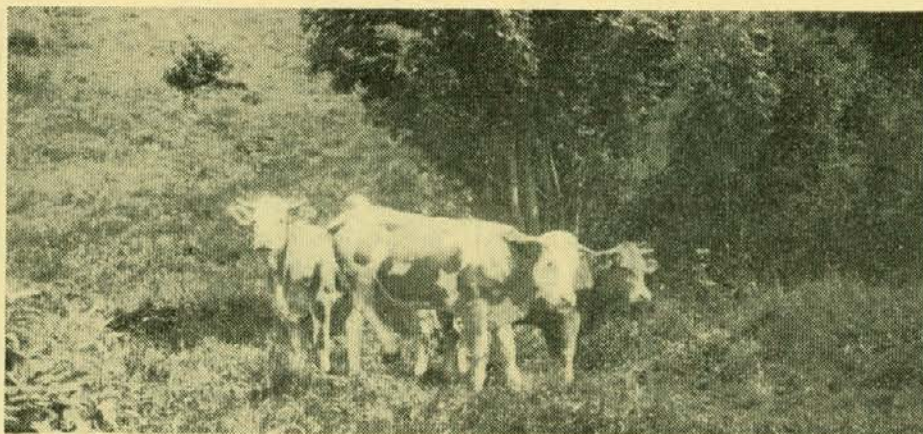
Klišeji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1986.

Direktor TOZD MESNINA KKZ Mirko Grabner, inž.

Pravi začetek Mesnine oziroma sedanjega tozda KKZ se pričinja leta 1971, ko so naše koroške kmetijske zadruge uredile skupno klavnico v Dravogradu na Meži. Takrat so zadruge oddale vsaka svojo mesarsko dejavnost in jih združile skupno z dotodanjim trgovskim podjetjem Mesnina iz Raven na

Koroškem v nov tozd Mesnino. Nov tozd je tako organiziran, da je postal nosilec oskrbe z mesom in mesnimi izdelki v koroški regiji. Uspehi, ki so bili doseženi pri reji goveje živine, so omogočili, da TOZD v celoti krije potrebe po mesu in mesnih izdelkih koroške regije. Oskrba s svinjskim mesom pa je pretežno odvisna od proizvodnje in reje prašičev kmetijske zadruge Križevci pri Ljutomeru, kjer TOZD Mesnina KKZ tudi sovlaga svoja finančna sredstva v rejo in proizvodnjo prašičev. Za informacijo naj povem, da potrebuje naša koroška regija letno 15.000 prašičev poprečne teže do 100 kg. Toda že naslednje leto 1987 pričakujemo, da bo pri nas doma v koroški regiji zrejena že ena tretjina, to je 5000 prašičev za potrebe naše klavnice. Za pomoč pri širjenju domače prašičereje imamo v TOZD Mesnina zaposleno tudi pospeševalko tov. inž. Petrunovo.

Poleg nove klavnice je bila na osnovi investicijskega programa predvidena tudi gradnja nove predelave mesa in nabava uvožene linije mesno predelovalnih strojev, za izdelavo mesnih izdelkov, nadalje izgradnja zamrzovalnice za globoko zamrzovanje mesa, z namenom, da se ublažijo konice večje ponudbe živine za zakol med letom, da se na ta način lahko regulira in zagotovi nemoten odkup živine in preskrbo z mesom in mesnimi izdelki. Z vztrajnim in doslednim izvajanjem investicijskega programa je bila programska zasnova realizirana tako, da smo za prvi maj 1983 lahko odprli nove proizvodne prostore, nove predelave mesa, skupno z zamrzovalnicami in celotno linijo novih mesno predelovalnih strojev. Z ozirom na tako zahtevni investicijski program je ob velikih naložbah bilo nujno potrebno zelo dosledno spremljati tudi tržišče. Našo koroško regijo so namreč v preteklosti oskrbovale razne organizacije združenega dela mesnopredelovalne industrije po državi, ki so imele v poslovnem odnosu uspešne poslovne stike z oskrbovalnimi organizacijami naše koroške regije. Z dobavitelji izven naše koroške regije smo pričeli uspešno sodelovati in se tudi dogovorili za delno delitev dela oziroma za vključitev dela njihovega sortimana proizvodov v naše skupne potrebe, oziroma v našo prodajno mrežo. Naša prodajna mreža se sestoji iz 18 prodajal mesa in mesnih izdelkov v vseh treh koroških dolinah.

Ob dokaj uspešnem razvoju TOZD MESNINA KKZ je obseg njene dejav-

nosti v regiji dosegel takšno stopnjo uspešnega pokrivanja potreb, da je bilo treba misliti na nadaljnji razvoj, s tem da bi dosegli sodelovanje tudi s sosednjo občino Titovo Velenje, kjer sedaj prek ERE Titovo Velenje in ostalih trgovskih podjetij v proizvodnji in prodaji svežega mesa in mesnih izdelkov uspešno sodelujemo.

Na osnovi tega kratkega prikaza nastanka in razvoja TOZD Mesnina v sklopu KKZ moram predvsem poudariti in se zahvaliti za dobro in uspešno sodelovanje našemu koroškemu združenemu delu in našim koroškim občinam. In seveda tudi našim TZO KKZ. Prek delovanja naših kmetijskih pospeševalnih služb, ki dokaj uspešno pospešujejo kmetijsko, živinorejsko proizvodnjo po naših TZO, se srečujemo tudi s kmeti, rejci in proizvajalci živine. Ob prodaji in oddaji živali v zakol tudi neposredno sodelujemo, se pogovorimo in lahko rešimo tudi probleme o vzreji primer- nih živali za zakol in o načinih vrednotenja živali ob in po zakolu. Tozd Mesnina KKZ tudi prispeva določena finančna sredstva TZO KKZ za kmete — rejce živine, za regres obrestnih mer in za pokojninsko, invalidsko zavarovanje kmetov.

Lahko pa tudi trdim in rečem, da je naš TOZD MESNINA KKZ kar največji dosežek, predvsem za naše kmete, ki pitajo živino za prodajo in zakol. Spitane živali lahko takoj ob vsakem času oddajo brez nepotrebne čakanja v zakol, ko so spitate, ker imajo v neposredni bližini trg in odjemalca, ki je sposoben prevzeti vsako ponujeno količino, ki jo lahko ponudijo domači rejci. Nadalje imajo lahko rejci vpogled v potek klanja in ocenitve živali. Največjo korist za naše kmete pa predstavlja naša TOZD Mesnina KKZ ob nesrečah, ki zadevajo naše kmete ob zasilnih zakolih živine. Vprašanje reševanja zasilnih zakolov je zaradi naglice naših intervencij takšno, da ne gre v izgubo skoraj ničesar. To pa kmetu, ki je po nesreči že tako prizadet, veliko pomeni.

V našem TOZD Mesnina KKZ je zaposlenih trenutno 104 sodelavk in sodelavcev. Ti imajo v okviru srednjeročnega plana oziroma programa, še nadaljnje razvojne cilje. Že v naslednjem 1987. letu želimo razširiti kapacitete zamrzovalnice. Ugotovili smo, da je za nemoteno oskrbo z mesom to zelo pomemben člen. Naša želja je tudi še bolj vključiti občino Titovo Velenje v našo oskrbo z mesom in mesnimi pro-

izvodi in s tem še bolj razširiti in utrditi poslovno-tehnično sodelovanje med nami. Naša programska zasnova širitve naših kapacitet je tudi v skladu in soglasju s širitvijo tovrstnih kapacitet tudi v programu SR Slovenije.

Nadaljnja naša naloga je čimprej modernizirati naše lokale, prodajalne mesa in mesnih izdelkov. Obogatiti moramo našo prodajo z razširitvijo sortimana prodaje in s tem zagotoviti našim kupcem in potrošnikom čim širšo izbiro, kar nam bo zagotovilo večjo produktivnost dela in s tem naš boljši ekonomski položaj, kar se bo moralo poznati tudi pri OD naših delavcev, ki so sedaj skoraj na repu za vsemi drugimi.

Prvenstvena naloga, ki nas čaka v prihodnosti, pa bo pospeševanje osnovne proizvodnje za našo Mesnino. To pa pomeni dajanje finančne pomoči rejcem govedi in prašičev za zakol ter s tem zagotavljanje potrebnih količin surovin za našo finalno proizvodnjo.

Ob naših obratih smo zgradili tudi čistilno napravo za biološko čiščenje odpadnih voda. Ta naprava nas je sicer drago stala, smo pa z njo zelo zadovoljni, ker zelo zadovoljivo in uspešno deluje. V našem vse bolj onesnaženem okolju je še kako potrebna.

Lahko pa tudi rečem, da bo naše delo tudi vnaprej potekalo nemoteno, saj so tudi stroji za obnovo linije za predelavo mesa in izdelavo mesnih izdelkov že pripravljeni. Pred KKZ TOZD MESNINA je prav gotovo še lepa in obetavna prihodnost.

Mihael Korat, vodja klavnice TOZD MESNINA KKZ, je povedal:

»V TOZD Mesnina KKZ sem prišel leta 1979 iz klavnice KZ Drava na Sp. Muti. Tam je bila klavnica takrat ukinjena. Vodja klavnice pri nas sem postal po odhodu v pokoj tovariša Jožeta Grabnerja. Dela imamo vedno dovolj. Naše delo nikakor ni lahko. Ponavadi smo pri delu mokri, krvavi in tudi zebe nas pogosto. Delovni prostori so malce tesni, vendar trenutno kar gre. Kapaciteta klanja znaša maksimalno dnevno 35 glav govedi in 150 prašičev. Takrat pa mora biti zaposlenih pri tem delu 10 ljudi. Sedaj koljemo dnevno po 25 glav govedi in 120 prašičev. Naše delo pa poleg klanja živali, odiranja in razkosavanja obsega tudi izkoščevanje glav in grobo čiščenje klavniških prostorov. S sodelavci v kolektivu in v klavnici se razumemo med seboj. Le naši osebni dohodki bi se na vsak način morali povečati. Direktor inž. Mirko Grabner je sposoben in iznajdljiv. Ogromne zasluge ima za to, da so bili zgrajeni ti objekti, v katerih sedaj delamo. Tudi finančna sredstva je vedno pripravljen in

tudi sposoben poiskati in priskrbeti, kadar je to potrebno. Sicer pa mislim in sem prepričan, da bomo s pridnim in poštenim delom v našem TOZD Mesnina KKZ še marsikaj naredili, če bomo le složni.«

Komercialist TOZD MESNINA KKZ je Franci Krevh, mesarski mojster po poklicu.

Njegovo delo je raznovrstno in odgovorno. Preko poslovnih partnerjev Mesnine nabavlja manjkajoče proizvode, začimbe in primese za izdelavo mesnih izdelkov. Kupuje in nabavlja prašiče, skrbi za njihovo redno dostavo v klavnico. Njegova skrb so rezervni deli. Usklajuje delo prodajaln mesa med seboj. Nabavlja reprodukcijski material. Skratka, skrbi za nemoteno poslovanje TOZD Mesnine po materialni plati. Njegova je tudi skrb za zamenjavo in nadomestilo zaposlenih ob odhodih na letni dopust, boleznih, porodih itd. Pri svojem delu je natančen, korekten in hiter. Svoje delo opravlja strokovno in uspešno. Če kaj obljubi, potem to drži in svojo obljubo vedno natančno in ob pravem času izpolni.

Edi Osojnik, delovodja, obratni električar, vodja vzdrževalne službe v TOZD Mesnina KKZ, je o svojem delu povedal:

»Vzdrževalna služba je potrebna zaradi zapletene tehnologije in nemotene poteka dela. Brez energije naš obrat kratkoma obstoji. Nad napravami je potrebno stalno bdeti in zanje skrbeti. Vsako okvaro ali nepravilnost v delovanju takoj odpraviti in popraviti: to je naša naloga. Vzdrževanje strojev in naprav je torej pri nas zelo važno in zahtevno delo. Kot sem že povedal, je od njega odvisno nemoteno obratovanje vseh naših objektov: klavnice, predelave, vključno s čistilnimi napravami. Naše delo je tudi nevarno. Imamo opravka s plini, elektriko, pritiski, z noži in rezili se srečujemo na vsakem koraku. Tu so še hladilnice in zamrzovalnica. Delo pa je zanimivo tudi zaradi raznolikosti. Naše delo pa poteka tudi v mokroti, pari, pa tudi v krvi.

Delavnica, v kateri je sedaj vzdrževalna služba, je premajhna. Zelo smo na tesnem.

Kolikor so mi poznane razmere po ostalih TZO KKZ, je povsod potrebna vzdrževalna služba, oziroma vzdrževalci. Morda bi bilo smotno, če bi se naša vzdrževalna služba razširila in prevzela vzdrževalna dela in naloge po vsej

KKZ. Sedež pa bi imela pri nas na TOZD Mesnina.

Dobro bi tudi bilo, da bi šel vzdrževalec na kak tečaj. Tehnologija je nova in zapletena. Brez potrebnega znanja in prikaza pa moraš vse spoznati in »pogruntati« sam.

Pri nas smo naredili že tudi 5 inovacij, ki pa jih še nisem prijavil, ker še niti prav ne vem, kako to pri nas v TOZD Mesnina in KKZ pravzaprav gre. Gre pa seveda tudi za nagrado za inovacije in izboljšave.«

DRUŽBENA PREHRANA

Kuharica, prikupna Sonja Kališnik, je povedala:

»Vsak dan skuham povprečno 50 toplih obrokov, včasih tudi več. Kolikor se na jedi in jestvine spoznam, je hrana v družbeni prehrani TOZD Mesnine dobra. Če pa je tudi zares okusna in dobro pripravljena, bodo pa povedali sodelavci in sodelavke, ki se hranijo tukaj.

Družbena prehrana je tudi edina doslej organizirana prehrana zaposlenih v vsej KKZ. Tu bi bilo še torišče dela za vso KKZ. Če bi povečali število štedilnikov, bi lahko kuhali in pripravljali toplo hrano, ki bi jo v primernih posodah lahko prevažali tudi na ostale TZO KKZ.«

Tehnolog Franci Javornik je dejal:

»TOZD Mesnina KKZ me je štipendiral. Po končanem pripravništvu se sedaj vključujem v redno proizvodnjo. Ne teče mi še vse gladko, toda s časom bo šlo bolje. Kljub temu pa smo letos dosegli na kmetijskem, živilskem sejmu v Gornji Radgoni priznanje za naše izdelke. Za dravograjsko klobaso smo prejeli zlato priznanje, za gozdarsko klobaso srebrno in za govejo klobaso bronasto priznanje. To je lep uspeh. Glavno moje opravilo in delo je skrb za kvaliteto naših izdelkov. Zato se bom in se bomo trudili vsi skupaj tudi v prihodnje.«

Rudi Kotnik, vodja predelave TOZD Mesnina

»S svojimi sodelavkami in sodelavci v predelavi mesa TOZD Mesnina sem zadovoljen. Če je potrebno, poprimemo za delo in ga opravimo tako, kot je treba. Posebno pridne so moje »dečve«, ki »sučejo« klobase. Naše delo ne zahteva samo količine, pač pa še bolj kakovost, kvaliteto naših proizvodov. To nam tudi uspeva. O tem najbolje priča povpraševanje po naših mesnih izdelkih, ki so takoj razprodani, čim se pojavijo v prodajalnah. Sicer pa so bili naši koroški mesarski izdelki priznani in iskani že od nekdaj. Nagrade in priznanja smo dobivali zanje že včasih, ko je bilo delo in pogoji dela taki, ki se s sedanjimi sploh ne morejo primerjati. Upam in prepričan sem, da bo tako ostalo tudi naprej, saj ima naša Mesnina na tem področju še velike možnosti pokazati, kaj zna in zmora. To pa bomo dosegli le tedaj, če bodo z nami tesno sodelovali naše pospeševalne službe KKZ in sami kmetovalci, rejci živine, ki nam jo oddajajo v zakol in v nadaljnjo predelavo. Kakovost mesa in s tem naših mesnih izdelkov se začne že v hlevu pri krmljenju živali. Vemo pa, da umetna hrana pri nas ni vedno najboljše, prav zato bo v prihodnje potrebno več stikov, več pogovorov na to temo med nami, TOZD Mesnino in rejci, proizvajalci živine.

Rad bi podčrtal tudi to, da se imamo zahvaliti za to, da delamo v takih sodobnih prostorih tudi našemu direktorju, inž. Mirku Grabnerju, ki je vložil ogromno truda in dela v gradnjo teh objektov. Njegovo znanje in njegovo zagnanost za razvoj TOZD Mesnine bomo potrebovali tudi v naslednjih desetih letih, kajti potrebe po širitvi naših zmogljivosti, ki nam jih na eni strani narekuje tržišče, na drugi strani pa vedno večja vzreja in ponudba živali za zakol, postajajo z vsakim dnem bolj očitne.«

KKZ TOZD Mesnina — Delikatesa, poslovalnica št. 11, Ravne na Koroškem.

Rudi Grabner, poslovodja prodajalne mesa, je povedal naslednje: »Delikatesa je pričela delati oktobra leta 1969, ko je

bilo na Ravnah še trgovsko podjetje Mesnina. Tedaj je bilo čutiti močno potrebo po takšnem obratu družbene prehrane na Ravnah. No, ko smo jo zgradili, pa smo takoj videli, da je premajhna, tako po prostoru, kot po kapaciteti toplih obrokov. Tako stanje je ostalo vse do danes. Medtem je prišlo do združitve koroških zadrug in nastanka TOZD Mesnina v okviru združene KKZ. Prvo smo morali zgraditi novo klavnico in predelavo mesa skupno s spremljajočimi objekti, zato pa je stanje pri nas ostalo takšno, kot je. Potrebe pa so in rastejo. Najboljša rešitev bi bila nova gradnja, ta bi najbolje zadostila vsem naraščajočim potrebam razvijajočih se Ravn na Koroškem. Lahko bi se razširili tudi v obstoječem poslopju. Toda del tega je še v privatni lasti, kar otežuje to rešitev. Seveda, če bi lahko rešili vprašanje lastništva celotnega poslopja, potem bi gotovo nastali čisto drugačni in za nas ugodnejši pogoji za razširitev in modernizacijo.

Marina Kosmač, vodja kuhinje družbene prehrane Delikatese Ravne, pa je dodala:

»V ravenski Delikatesi nas je zaposlenih kar 6 žensk, v kuhinji smo zaposlene tri: jaz in moji sodelavki Marjeta in Štefka. Lenčka in Franja delata v prodajalni mesa. Nada pa vodi prodajalno rib, ki kar dobro posluje.«

Tov. Marina Kosmač je nadaljevala: »Rada bi povedala, da so naši delovni prostori absolutno premajhni in pretesni. Vse delo opravljamo ročno, dela pa je veliko. Dnevno pripravimo nad 250 toplih obrokov hrane. Pripravili pa smo jih že tudi nad 400. Le v večjih in prostornejših prostorih bomo lahko napredovali. Le tako bomo lahko dvignili storilnost dela, ki je pogoj za naš obstoj in večje OD. Povpraševanje po naših storitvah je še veliko, toda pogoj za to so večji prostori. Imamo občutek, da smo me tri, ki smo tu zaposlene, kljub težkemu in zahtevnemu delu, najmanj vredne. Nekako nepotrebne smo v našem TOZD Mesnina. Tudi naši OD so temu primerni, saj smo z njimi skoraj čisto na repu v našem TOZD.«

RAČUNOVODSTVO

Simpatična računovodkinja TOZD Mesnina KKZ, Vera Skok, je svojo knjigovodsko kariero pričela v knjigovodski šoli pri okrajni zadrugi zvezi v Mariboru leta 1955. Na delovno mesto računovodkinje TOZD Mesnina je prišla iz KKZ TZO Ledina Slovenj Gradec, kjer je bila prej zaposlena.

»Če začnem tako, kakor so začele moje sodelavke po ostalih TZO KKZ, potem moram povedati, da so moja dekleta, s katerimi skupaj opravljamo računovodske in druge pisarniške administrativne posle, ki jih v naši TOZD Mesnini ni tako malo, zelo pridna in pridna morajo biti, če hočemo, da je delo pravočasno pripravljeno. Dela, ki ga nikoli ne zmanjka in ga ni nikoli prav konca, opravljajo Marija, Lojzka, Silva, Zdenka, Marjana, Violeta, Cveta, ki opravlja posle tajnice, Gabrijela, ki opravlja delo evidencičarke za klavnico in predelavo, Darja, ki je telefonistka in Tončka, perica delovnih oblek. Če ne bo prišlo kako drugače v okviru celotne KKZ, bomo morali tudi mi v TOZD Mesnina misliti na nabavo manjšega računalniškega sistema, ki bi nam olajšal delo in bi z njim tudi hitreje prišli do potrebnih podatkov.«

Osnovno organizacijo sindikata KKZ TOZD Mesnina vodi predsednik tovariš Franc Šlebnik.

Anton Hanž, skladiščnik svežega mesa in Jože Temnikar, skladiščnik mesnih izdelkov TOZD Mesnina KKZ, sta povedala:

»Kapacitete skladišč trenutno še zadostajo. Kmalu pa bomo potrebovali več prostora za to. Prireja in ponudba živine za zakol raste, tudi trg postavlja vedno nove zahteve. Čutiti je predvsem potrebo po večjih kapacitetah globokega zamrzovanja mesa.«

Rok Gorenšek

ČESTITKA OB DESETLETNICI KKZ!

Kot vodja službe za varstvo pri delu in varstvo okolja se pridružujem ob 10-letnici obstoja naše združene Koroške kmetijske zadruge s svojimi prisrčnimi čestitkami vsem tistim, ki naši združeni KKZ resnično in iskreno želijo vse najboljše, da bi se razvijala, krepila in živel naprej, da bi postala močna in takšna, kakor smo si jo želeli in si jo načrtali pred desetimi leti ob njenem nastanku.

Ko tako obujam spomine na preteklih deset let v skupni KKZ, ne morem mimo dejstva, da obstoja združena služba varstva pri delu KKZ že celih 20 let in je torej kar za 10 let starejša od same KKZ. Še več, služba varstva pri delu je celih 12 let združevala celotno koroško področje vseh treh dolin: Mislinjske, Mežiške in Dravske, torej poleg celotnega področja KKZ tudi vuzeniško in podvelško kmetijsko zadrugo, oziroma celotno področje današnje kmetijske zadruge DRAVA, Radlje ob Dravi. To pa so za združeno KKZ še zmeraj samo sanje.

Rok Gorenšek

OS ŽIVLJENJA!

Z zamišljeno kopreno zasanjanega, kamnitega, samevajočega otoka kljubuje moč, trenutno nepremagljiva, oživljajoča, skalno hladna, sočasno vroča energija, neugasla večno tleča iskra — ljubezen. Zmago Čeh

Tako objeden in olupljen drogovnjak, ki je v največji prirastni dobi, nikoli ne bo rasel do svoje zrelosti. Ekonomska škoda je velika. Foto: Milan Tretjak

Zaradi neprestanega objedanja od gamsov in muflonov je bukev visoka pri svojih dvajsetih letih le slab meter, čeprav bi morala meriti v višino okoli 12 metrov. Foto: Milan Tretjak

Letos so bila poročila o škodah v letu 1986 zelo previdna: muflon se je prostorsko razširil, paša, objedanje in lupljenje je razpršeno na večjo površino. V številkah in dinarjih je težko izraziti enoletne škode. Ali pa smo se že navadili na spremenjen obraz prizadetih gozdov? Le pritlikava bukev na mizi nas opozarja, da nas vsakdanji pogled lahko vara. Škode v gozdu se namreč vztrajno in vsakoletno sumirajo. Regeneracijska moč gozda upada, proizvodnja zmogljivost gozdov se manjša, varovalna sposobnost gozdov pa je vedno bolj prizadeta — kar gre v smeri ekološke katastrofe.

Se spominjate, kako smo bili še pred 25 ali 30 leti ponosni na bogate jelove gozdove v Blatnici, Kozarnici ali severnih predelih Pohorja? Takrat pomislili nismo, da lahko v tako kratkem času skoraj izgubimo najbolj donosno drevesno vrsto!

In na vrsti je smreka, umiranje gozdov, če...

Strah nas je pomisliti na to!

Na tiho že gradimo našo prihodnost v listnatih gozdovih. In če nam to ne

uspe, tudi na račun muflona ali druge prešteviline divjadi? Naša bonsai bukev je vzklila pred naselitvijo muflona. Njena vitalnost se je obdržala do 25 let starosti. Ob enakem pritisku gobcev bi vzdržala mogoče še 5 let. Toda usoda njenih mlajših vrstnic je bolj kruta. V gobcih divjadi končajo že v prvih letih. Enako se dogaja javorju, jesnu, izvzet ni bezeg, volčin, kopriva in ostalo rastlinje.

In kaj so na komisiji povedali prisotni lovci: kvaliteta muflona in trofej upada, opaža se prezgodnje zavijanje rogov v vrat, prehitro zaključena rast rogov in to kljub vztrajnemu, izdatnemu in dragemu zimskemu krmljenju muflonov.

Enako kot novinar Marjan JERMAN v članku »Koroška dežela moja... Viharnik št. 9/9« lahko trdim, da smo za takšno stanje krivi tudi gozdarji! Ni dovolj samo opozarjati, pogozdovati, gojiti, ampak je treba zahtevati odškodnino od povzročiteljev škod!

Po divjadi pa so ogroženi tudi gozdovi na TOZD gozdarstvo Mislinja. Pogled na drogovnjak poškodovan od jelenov je bil grozljiv! V dveh zimskih sezonah

so pustili sledove svojih zob na 90% vseh smrekovih osebkih. Sestoj je primeren le za likvidacijo, čeprav ima za sabo še slabo polovico svoje življenjske dobe. Mislinjski gozdarji so ugotovili, da je do sedaj po jelenih poškodovano 295 ha drogovnjakov z različno intenziteto, kar pomeni 8% vseh gozdov TOZD gozdarstvo Mislinja.

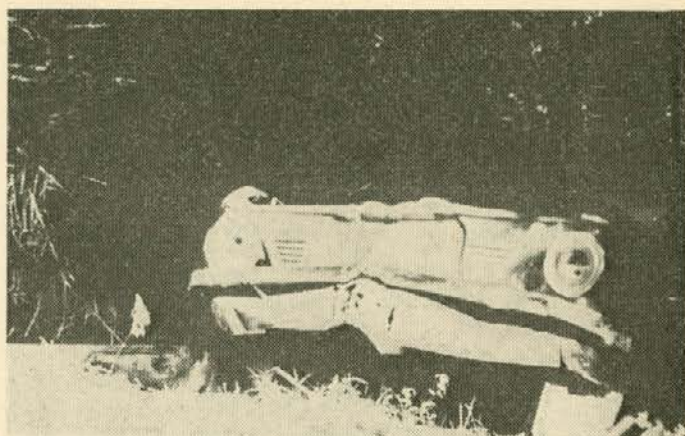
Leta bodo tekla in tudi škode po divjadi se bodo sumirale v mislinjskih gozdovih in še kje. Enako kot škode po muflonih.

K sreči jelen ni rajoniziran na slovenjegraškem gozdnogospodarskem območju. To bo vnešeno v vse lovnogospodarske načrte, ki se bodo v kratkem potrjevali na skupščinah občin.

S ciljem, da se zmanjša ogroženost gozdov po divjadi in skuša obdržati varovalna funkcija gozdov, je komisija sprejela več sklepov, ki so jih dolžne izvajati vse lovske družine območja in Gojitveno lovišče Maribor:

1. totalni odstrel muflona izven rajoniziranega področja,

(Nadaljevanje na 10. strani)

ZA ČISTO OKOLJE

V revirju Črna je na najbolj vidnem mestu blizu Staneta že tri mesece parkiran volkswagen živo modre barve. Naveličan lastnik ga je pripeljal v družben gozd, prav na kraj, kjer si ga z malo boljšim očesom lahko ogledajo krajan in turisti kar iz središča Črne. Ker so te vrste avtomobilov na zračno hlajenje, ne potrebuje niti antifrizu zdaj pred zimo. Gozdarjev ta lepi živobarvni hrošček tudi ne moti, saj je ravno tam cesta dovolj široka, da se lahko vsak dan popeljejo mimo.

V Koprivni imajo toliko avtomobilov, da jih parkirajo kar po gozdovih. Kot rdeče pošasti kukajo izpod Jeklovih smrek, naravnost na cesti. Tu škoda, tam »Katrea«, v ozadju kabina srednjetežkega tovornjaka in naokoli še cel kup tapeciranih sedežev. Jeklnovi pravijo, da take vrste avtomobilov nikoli niso imeli pri hiši. V njihov gozd jih torej očitno pripeljejo v hrambo drugi. Če zgledi vlečejo, potem velja: hišno »rafudo« nikdar ne odpeljite na odpad, raje jo odložite kje ob cesti v družbenem ali pa vsaj v sosedovem gozdu.

Andrej Šertel

(Nadaljevanje z 9. strani)

2. plan odstrela za leto 1986 je 17 ovc in 13 ovnov (enako kot v letu 1985: plan 30, odstrel 28, pogin 3),

3. v letu 1987 izdelati skupno z IGLIS Ljubljana raziskovalno nalogo o gojenju muflona oz. odnos avtohtona in neavtohtona divjadi (gams: muflon) v spremenjenih razmerah ob umiranju gozdov. Zaključki morajo biti znani v začetku leta 1988,

4. totalni odstrel jelenjadi na vsem gozdnogospodarskem območju Slovenj Gradec. Izvzet je zaenkrat »kronski jelen« starosti od 4 do 10 let,

5. pridobiti je potrebno ustrezno dovoljenje za podaljšanje odstrela jelenjadi v januarju in februarju,

6. lovske družine so dolžne pošiljati na pregled na IGLIS vsebine želodcev odstreljene divjadi (muflon, jelen),

7. vse lovske družine so dolžne oddati SIS za gozdarstvo poročila o odstrelu divjadi,

8. v letu 1987 za komisijo izdelati analizo izvajanja sprejetih sklepov,

9. za neizvedene sklepe v letu 1987 zahtevati sankcije ter izdelati in izterjati odškodninske zahtevke,

10. uskladiti in legalizirati planinsko pašo govedi in drobnice v skladu z interesi gozdarstva in lovstva.

Prispevek naj služi vsem, ki odločate in še boste odločali o varstvu našega okolja.

Za gozd smo odgovorni vsi — od učencev do vlade!

Lovski družini Podgorje pa prisrčna hvala za javno poklonjeno trofejo muflona (poginulega muflona sem namreč našla pri odkazilu v revirju Plešivec).

Vida VRHJAK

V letošnjem septembru si je strokovni aktiv zgodovinarjev in učiteljev zemljepisa občine Ravne na pobudo vodje aktiva tov. Milke Pušnik ogledal ekološko problematiko v okolici Črne. Ogled in pogovore so končali v Dolini smrti.

Foto: Andrej Šertel

MATI ZEMLJA

Tri tisoč let mine, da nastane en centimeter debela plast rodovitne zemlje. Kjer ni porasla z rastlinami, jo padavinska in hudourniška voda odnaša v reke, jezera in morja, kjer ostane za vedno neuporabna. Pred odnašanjem jo najbolje varuje gozd. V enem kubičnem metru gozdnih tal je sto kilometrov korenin in korenin, s katerimi se rast-

line hranijo, so z njimi na svoje rastišče pričvrščene, da jih ne izruva vihar in podrejo ujme ter hkrati čuvajo gozdna tla pred erozijo. Korenine torej niso namenjene samo srkanju in pretakanju rodovitnih sokov, so več kot zlate verige in verižice, s katerimi vežejo in branjijo dobro mater zemljo, na kateri nam raste hrana.

Andrej Šertel

PRISLI V TOZD — SEPTEMBER 1986

Prilimek in ime — datum nastopa — naloge in opravila, ki jih bo opravil — organizacija, iz katere prihaja

TOZD GOZDARSTVO ČRNA
Puc Danilo, 17. 9. 1986, gozdni delavec, —

TOZD ŽAGA OTIŠKI VRH
Stern Darko, 15. 9. 1986, direktor TOZD, TOZD Nova oprema

TOZD ŽAGA MUŠENIK
Bezjak Mirko, 18. 9. 1986, zlaganje žaganega lesa, —

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE
Cehner Zvonka, 1. 9. 1986, kontrola kakovosti, TIP Otiški vrh
Vrhnjak Danilo, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Štumpf Simona, 1. 9. 1986, pom. str. dela, prva zaposlitev
Perovec Simona, 2. 9. 1986, pom. str. dela, prva zaposlitev
Bajrektarevič Fadila, 3. 9. 1986, pom. str. dela, prva zaposlitev
Mikič Terezija, 4. 9. 1986, pom. str. dela, prva zaposlitev
Gašić Budimko, 5. 9. 1986, man. žag. lesa, prva zaposlitev
Bajrić Enisa, 8. 9. 1986, pom. str. dela, prva zaposlitev
Hrnjičič Muhamed, 10. 9. 1986, drobljenje, prva zaposlitev
Kavtičnik Jože, 11. 9. 1986, pom. str. dela, Hypos Muta

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC
Kac Mija, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Potočnik Marjana, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Blažević Zdravko, 1. 9. 1986, prodajalec v prodajalni Split, UPI Sarajevo

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Paveškov Zoran, 1. 9. 1986, prodajalec v prodajalni Split, UPI Sarajevo
Cvijetko Miljenko, 8. 9. 1986, vodja enote P.I. Zagreb, TEMPO Zagreb

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Andrej Peter, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Čufičaj Sefget, 1. 9. 1986, nakl. in razkl. got. izdelkov, prva zaposlitev
Suler Roman, 4. 9. 1986, pripravnik, —
Ledinek Jože, 8. 9. 1986, izvaj. manj zahtev. poh. miz. del, Laure Miha

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Konečnik Ivan, 8. 9. 1986, izvaj. roč. transportnih opravil v roč. del., Tovarna meril Slovenj Gradec
Smidhofer Simon, 8. 9. 1986, pomoč pri izvaj. stroj. miz. del, —
Nakič Anika, 8. 9. 1986, izvaj. manj zahtev. tapet. del, —
Peruš Janez, 11. 9. 1986, izvaj. manj zahtev. tapet. del, Tovarna Ivernih plošč Otiški vrh

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Kotnik Marija, 18. 9. 1986, izvaj. manj zahtev. tapet. del, Tovarna usnja Slovenj Gradec

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Rama Gani, 22. 9. 1986, pritrj. kosi kape, Gorenje-Fecro Slovenj Gradec

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Andelić Mikan, 25. 9. 1986, izvaj. zahtev. sklad. del, —
Valt Branko, 24. 9. 1986, izvaj. manj zahtev. tapet. del, —

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH
Pavlovič Anto, 18. 9. 1986, skladiščni delavec, —

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE
Vodovnik Janez, 1. 9. 1986, voznik, Prisljan Stanko, Ključavničarstvo Ravne

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Strmčnik Karel, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Krivec Darko, 2. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Golob Božo, 8. 9. 1986, voznik, TUS Slovenj Gradec
Gradišnik Zoran, 9. 9. 1986, avtomehanik, TSP Radlje

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Hriberšek Irena, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Otič Jožica, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Goršek Miran, 1. 9. 1986, pripravnik, prva zaposlitev
Ročič Branko, 9. 9. 1986, delavec v vzdrž. obj.

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Krautberger, Marija, 2. 9. 1986, pripravnik, TOZD Gozdarstvo Radlje

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Vukoja Miljenko, 4. 9. 1986, gradbeni delavec, —
Topič Olja, 18. 9. 1986, gradbeni delavec, —

ODSLI IZ TOZD — SEPTEMBER 1986

Prilimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravil — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO ČRNA
Cepin Samo, 31. 8. 1986, delovodja, —
Stopar Hubert, 30. 9. 1986, kuhar, —

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI
Krautberger Marina, 31. 8. 1986, pripravnik, TOZD Gradnje Slovenj Gradec

TOK GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI
Ajtnik Feliks, 11. 7. 1986, gozdni delavec, invalid. upokožitev
Trobina Peter, 10. 9. 1986, gozdni delavec, —

Novak Janez, 30. 9. 1986, gozdni delavec, TOZD Transport in servisi Pameče

TOZD ŽAGA MISLINJA

Tisnikar Danilo, 15. 9. 1986, sortiranje žaganega lesa, JLA

TOZD ŽAGA VUHRED

Klug Ernest, 2. 9. 1986, sklad. žaganega lesa, samovoljna prekinitev delovnega razmerja
Horvat Božo, 1. 9. 1986, strojno vzdrževanje, samovoljna prekinitev delovnega razmerja

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Bečić Mehmed, 25. 8. 1986, pom. str. dela, —
Perovec Simona, 12. 9. 1986, pom. str. dela, Železarna Ravne
Kavtičnik Jože, 26. 9. 1986, pom. str. dela, —

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Maksimović Vinko, 28. 8. 1986, izdelava vzmeti, JLA
Krajnc Goran, 7. 9. 1986, pom. skladiščnika materiala, Koroška tiskarna Slovenj Gradec
Pirnat Martin, 8. 9. 1986, šofer tovornega avtomobila, zasebna obrt
Dobnik Danilo, 7. 9. 1986, priprav. in odpir. modelov, Merks Slovenj Gradec

Laznik Franci, 7. 9. 1986, opravljanje sploš. opravil v tapet. —

Stern Darko, 15. 9. 1986, vodja PTS, Žaga Otiški vrh

Hribernik Danica, 30. 9. 1986, opravljanje miz. del. v pokoj

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH

Vankmiller Marica, 30. 9. 1986, manipulant statistik, upokožitev

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Vrhovnik Ivan, 30. 9. 1986, avtomehanik, —

TOZD TOVARNA IVERNih PLOŠČ OTIŠKI VRH

Vozič Drago, 16. 7. 1986, del. na skl. lesa, disciplinska prekinitev delovnega razmerja
Oštr Romana, 30. 9. 1986, kuharica, —

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE-PODVELKA

Seitl Zmago, 2. 9. 1986, uprav. lin. za šir. leplj. plošč, Gradbeno podjetje Radlje
Lipuš Drago, 31. 8. 1986, upr. pot. k. žag. za razrez masive, Železarna Ravne
Sušek Dalibor, 30. 8. 1986, upravlj. stroja za ekstrudiranje, —
Dapčević Liljana, 21. 9. 1986, pom. pri stroju, VVU Vuhred

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Soldo Ante, 8. 8. 1986, gradbeni delavec, —
Kodala Janez, 4. 9. 1986, dipl. ing. gozd., Delovna skupnost

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA SLOVENJ GRADEC

Komerički Franja, 15. 9. 1986, pomoč v počitniškem domu, delovno razmerje za določen čas
Komerički Anica, 15. 9. 1986, pomoč v počitniškem domu, delovno razmerje za določen čas
Horvat Janja, 15. 9. 1986, pomoč v počitniškem domu, delovno razmerje za določen čas
Vetrih Milan, 15. 9. 1986, pomoč v počitniškem domu, delovno razmerje za določen čas

Škorjanc Vlado, 14. 9. 1986, tehnolog za oblikovanje in merjenje dela, sporazumno prenehanje delovnega razmerja

DELOVNA SKUPNOST INTERNE BANKE SLOVENJ GRADEC

Hajnže Mija, 30. 9. 1986, izvajanje administrativnih nalog, delovno razmerje sklenjeno za določen čas

TOZD	M	Z	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	40	3	43
Gozdarstvo Mislinja	49	4	53
Gozdarstvo Črna	135	14	149
Gozdarstvo Radlje	131	17	148
TOK Gozdarstvo Slovenj Gradec	35	5	43
TOK Gozdarstvo Radlje	30	4	34
TOK Gozdarstvo Ravne	28	6	34
TOK Gozdarstvo Dravograd	15	4	19
Žaga Mislinja	47	5	52
Žaga Otiški vrh	46	13	59
Žaga Mušenik	34	13	47
Žaga Vuhred	52	9	61
TP Prevalje	80	158	238
TP Pameče	117	157	274
TSP Radlje-Podvelka	194	200	394
TIP Otiški vrh	202	30	232
Gradnje Slovenj Gradec	80	8	88
Transport in servisi Pameče	119	14	133
Centralno lesno skladišče Otiški vrh	42	4	46
Nova oprema Slovenj Gradec	164	151	315
Delovna skupnost Slovenj Gradec	70	120	190
Blagovni promet Slovenj Gradec	118	84	202
Interna banka Slovenj Gradec	5	35	40
	1836	1058	2894

Darinka Cerjak

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Geri, Jože Mirkac, Jure Sumečnik, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Klišaji in tisk: CGP Večer Maribor, Tržaška 14, 62000 Maribor, 1986.

Letovanje '86

FILIP JAKOV

Na 1. seji komisije za oddih in počitniške domove smo si zastavili cilj, da v letošnjem letu obnovimo počitniški dom v Filip Jakovu.

Da bi uresničili ta cilj, smo vsi delavci LESNE združili 10 % sredstev od regresa in dali 2-dnevni zaslužek za obnovo doma v Filip Jakovu.

Sedaj, po zaključku sezone, lahko ugotavljamo, da se nam je ob velikem naporu trud obrestoval, saj so bili vsi delavci, ki so letovali v Filip Jakovu, izredno zadovoljni. K zadovoljstvu naših delavcev pa je veliko pripomoglo osebje doma, predvsem zakonca CESNIK. Da je temu res tako, navajam nekaj odlomkov iz knjige vtisov, ki je bila v počitniškem domu v Filip Jakovu:

— Bilo nam je zelo všeč in upamo, da se bomo imeli še možnost videti. Kljub napornemu dnevu so bili uslužbenci doma veselo nasmejani. To je treba pohvaliti. — Delavci LESNE.

— Vse priznanje organizatorjem in vodstvu počitniškega doma, nadalje kuharju Simonu in njegovim pomočnicam za okusno pripravljene obroke, servirki Miri, ki je urno in nasmejana delila obroke ter nenazadnje simpatičnemu Milanu za šankom, ki je gasil žejo. Hvaležni smo vam in odhajamo s prijetnimi vtisi in željo, da se kmalu vrnemo. Dopustniki TIP

— Obnovljen in razširjen dom zapuščamo polni prijetnih vtisov, zato je poskrbelo osebje počitniškega doma z dobro kuhinjo in hladno pijačo. Želeli bi, da se še kdaj vrnemo...

Še bi lahko navajali članke iz knjige vtisov, ki so vsebinsko enaki in mislim, da je dosežen cilj vseh nas, ki smo se trudili, da bi počitnice v domu čim lepše potekale.

SELCE — hišice

Vsi, ki so letovali v hišicah, so bili zadovoljni, le na hrano, ki je obvezna, je bilo nekaj pripomb. Prav tako so menili, da bi lahko bila sezona daljša vsaj za 10 dni. Po sklepu konference lesnih delavcev Slovenije se kamp lesnih delavcev v Selcah zapre že 8. septembra 1986.

SELCE — prikolice

Delavci, ki so letovali v prikolicah, so imeli pripombe predvsem na sončno lego le-teh. Ker so vse prikolice že v zelo slabem stanju, jih ni mogoče predstavljati, zato bi jih v naslednjih letih morali prodati in jih nadomestiti z zidanimi objekti. Poleg navedenega moramo poudariti, da je postavitev prikolic za DO najdražje, saj smo v letošnji sezoni morali odšteti samo za postavitev ene prikolice od maja do septembra 300.000 din. V to ceno pa ni zajeto vzdrževanje in nabava inventarja, ki ga je treba vsako leto obnavljati.

LANTERNAKAMP Poreč

Bivanje v kontejnerjih v tej sezoni je potekalo tako, kot vsa prejšnja leta. Ker so kontejnerji stari že 6 let, se pojavljajo že razne pomanjkljivosti, ki jih moramo v naslednji sezoni odpraviti s pomočjo servisa iz Avtoradgona.

PORTOROŽ

Sezona v hotelu Bernardin je trajala od 10. 6.—20. 9. 1986. Delavci, ki so letovali v Bernardinu, so bili z bivanjem in hrano zelo zadovoljni, le za gasitev žeje so morali odšteti krepko več kot delavci, ki so letovali v ostalih objektih. Zaradi tega je letos letovalo v Bernardinu manj družin z otroki, vedno bolj pa povprašujejo po Bernardinu zakonci brez otrok, oz. z odraslimi otroki.

Kako so bili korišćeni penzionisti po TOZD v posameznih počitniških objektih, je razvidno iz priložene tabele.

Zaradi primerne cene letovanja v naših objektih so bili vsi objekti polno zasedeni skozi vso sezono, kljub nizkemu standardu naših delavcev.

Danica Petek

KAKŠNA BO ZIMA?

Tako se sprašujejo kmetje, ker so od zime odvisni novi posevki oziroma ozimna setev. Sprašujejo se tudi gozdni delavci, kajti delo v visokem snegu je utrudljivo in naporno. Le smučarji in mularija je vesela dolge zime z debelo snežno odejo; kajti čimveč je snega, tem bolj prijetno se je poditi s smučmi po snežnih poljanah.

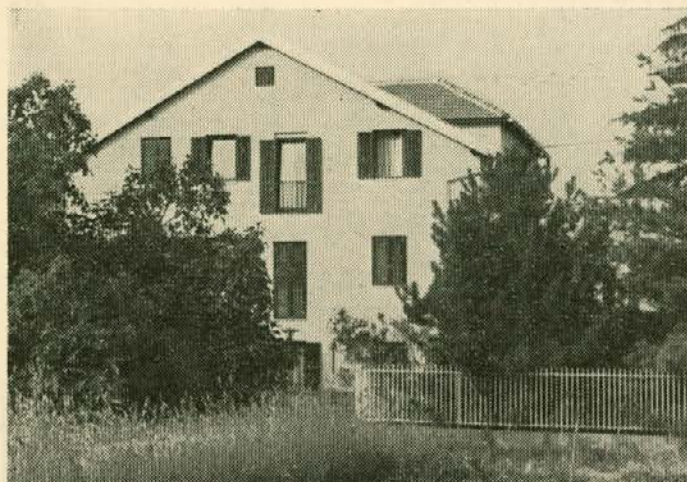
A te ljube zime so rade dokaj muhaste, včasih skoparijo s snegom, da se smučarji kislih obrazov obračajo v nebo, in sprašujejo, kdaj že bo začel padati željeni sneg, drugič pa je narava zopet preveč radodarna s snegom in hoče vse zamujeno nadoknaditi. Še vedno pa se zima rada drži pregovora, ki pravi: »Gospod in zima ne šenkata.«

Manj ugodna je debela snežna odeja za divjad in osamljene gorske kmetije, kjer domujejo ostareli in osamljeni kmečki ljudje. Skrbi jih, ali bodo ostali tudi letos vso zimo daleč od civilizacije, ker se ne splača ceste pluziti. Le čemu bi jo, saj so z vsem preskrbljeni in tudi na ših tih ne hodi v dolino.

Zdi se, da ti ljudje ne bodo nikoli potrebovali nujne zdravniške pomoči, čeprav so boleznim in nezgodam še bolj izpostavljeni kot mlajši. Če bi imeli vsaj telefon, bi v najhujšem primeru, ko so povsem odrezani od sveta, poklicali vsaj helikopter, ki bi v sili edini imel dostop.

Sprašujemo se, ali ti ljudje niso nič dali za skupno blaginjo, mar niso bili prisotni v NOB in pozneje pri graditvi naše domovine, tudi z njihovih polj so šli pridelki za obvezne davatve in hodili so tudi na ših tih težkih razmerah. Sedaj pa naj v primeru nenadne bolezni ostanejo brez vsake pomoči in poginejo v snežnih zametih, na osamljenih kmetijah, čeprav so garali vse življenje za našo boljšo prihodnost.

Če smo zmožni splužiti devetdeset odstotkov gozdnih cest, nas ne bo hudič vzela, če jih bomo splužili stodontno do slehernega doma, kjer še bivajo ljudje! Ako najdemo denar za smučarske potrebe, ga moramo najti tudi za pluzenje do slehernega visokogorskega bivališča, kjer živi naš človek. MORI

Počitniški dom v Filip Jakovu

KORIŠČENJE PENZIONOV PO TOZD, V POČITNIŠKI SEZONI 1986

TOZD	FILIP JAKOV				PORTOROŽ				LATERNA KAMP		SELCE — prikolice		SELCE — hišice	
	osebe		pensionari		osebe		pensionari		osebe	dnevi	osebe	dnevi	osebe	dnevi
	odrasli	otroci	celi	polov.	odrasli	otroci	celi	polov.						
GO Mislinja	48	9	480	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
GO Slovenj Gradec	—	—	—	—	2	—	20	—	—	—	—	—	—	—
GO Črna	13	1	130	10	2	1	20	—	—	—	—	—	2	10
GO Radlje ob Dravi	11	1	110	—	2	—	20	—	—	—	—	—	—	—
TOK Slovenj Gradec	10	6	100	50	—	—	—	—	5	10	4	10	6	10
TOK Dravograd	2	—	20	—	—	—	—	—	—	—	3	10	—	—
TOK Ravne na Koroškem	13	1	130	—	11	1	110	—	3	10	4	10	—	—
TOK Radlje ob Dravi	12	3	120	30	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
Zaga Mislinja	—	—	—	—	—	—	—	—	9	20	—	—	—	—
Zaga Otiški vrh	20	4	200	20	—	—	—	—	7	20	3	10	—	—
Zaga Mušenik	12	2	120	20	—	—	—	—	—	—	4	10	—	—
Zaga Vuhred	4	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	30
CLS Otiški vrh	4	1	40	10	10	—	100	—	—	—	5	10	8	20
TIS Pameče	21	6	210	56	5	—	50	—	17	40	7	20	22	40
Gradnje	16	7	160	60	—	—	—	—	4	10	—	—	—	—
TP Pameče	27	7	270	50	2	2	20	20	9	20	8	20	7	20
TP Prevalje	27	7	270	50	5	1	50	10	12	30	16	50	9	20
TSP Radlje ob Dravi	29	6	290	50	6	3	60	30	10	30	42	110	15	50
Blagovni promet	51	13	520	115	21	5	210	40	20	50	22	50	19	50
Nova oprema	43	15	430	130	5	2	50	20	2	10	3	10	17	40
Interna banka	11	6	110	60	5	2	50	10	7	10	10	20	16	35
DSSP	80	20	732	170	24	5	240	50	49	130	7	20	31	80
TIP Otiški vrh	25	4	250	40	17	6	17	60	26	70	15	50	21	60
SKUPAJ:	473	115	4672	971	117	28	1017	240	180	460	153	410	186	475
Tuji:			180	40					4	10				
			4852	1011					184	470				

IZLETI

Delavci TOZD Gozdarstvo Slovenj Gradec so od 30. 8. do 4. 9. 1986 koristili 195 celih pensionov in 70 polovičnih pensionov. Delavci TOZD CLS Otiški vrh so od 4. 9. do 9. 9. 1986 koristili 155 celih pensionov.

Danica Petek

Tekst, ki ga objavljamo, je povzetek strokovne naloge Problematika alkoholizma v Lesni. Cilj naloge je bil prikazati problematiko alkoholizma in odnos vodilnih in vodstvenih delavcev ter posameznih služb do te problematike.

Alkoholizem v Lesni

Skoraj vsak rojstni dan, razni prazniki in sindikalni izleti se v delovni organizaciji praznujejo in zalijejo z vinom ali drugimi alkoholnimi pijačami. Izjeme prinašanja alkohola na delovna mesta so pri takih priložnostih zelo redke. Tudi tisti, ki bi se morali boriti proti alkoholizmu, niso izjema. Tako redno ali občasno uživajo alkoholne pijače med delovnim časom skoraj vsi zaposleni.

V naši delovni organizaciji urejamo problematiko alkoholizma posamično od primera do primera. Na področju preventive je narejenega zelo malo. Problem alkoholizma pa postaja vse bolj pereč, saj alkoholizem med drugim močno vpliva tudi na produktivnost.

V DO se je pokazala potreba po sistematičnem pristopu k tej problematiki, ker pa razpolagamo z zelo skopimi podatki, sem v času pripravištva pripravila nalogo Problematika alkoholizma v DO Lesna Slovenj Gradec. Ker je pri nalogi sodelovalo veliko delavcev, bi se jim rada zahvalila za pomoč, njihov trud in dobro voljo. Da pa ne bi

bila naloga sama sebi namen, sem izrabila mesec boja proti alkoholizmu za objavo nekaterih spoznanj naloge.

Podatke sem zbrala v vseh TOZD, TOK in delovni skupnosti DO Lesna z anketo, s katero sem želela izvedeti, kakšno mnenje oz. odnos imajo vodilni do alkoholizma, njihovo oceno števila delavcev, ki zaradi pitja ne dosegajo normalnih delovnih rezultatov ter predloge za reševanje problema.

Rezultati ankete so podani za celotno delovno organizacijo, za gozdarsko dejavnost in lesno industrijo ločeno, zaradi boljše preglednosti.

Na podlagi ankete lahko rečem:

— merila za ocenjevanje problema alkoholizma so preširoka. Alkoholik je tisti, ki je stalno pod vplivom alkohola in pri njem prihaja do pogostih izpadov;

— v gozdarski dejavnosti imajo večje probleme z alkoholizmom kot v lesni industriji. To zagovarjajo z naravo dela, ki je pretežno terensko, s težkimi delovnimi pogoji, ki so odvisni tudi od vremena; da je kultura pitja pri delav-

cih, ki delajo v gozdarstvu taka, da že praktično od malih nog pijejo;

— vsi ne prijavljajo kršitev delovnih dolžnosti, oziroma šele takrat, ko je že skoraj prepozno;

— pristop neposredno nadrejenih je le v določenih primerih primeren. Zaradi nepoznavanja problematike in toleriranja prihaja do zavlačevanja reševanja posameznih primerov alkoholikov;

— iz poročila disciplinske komisije je razvidno, da je bilo v letu 1985 zaradi prinašanja in uživanja alkoholnih pijač storjenih 29 kršitev od 177 kršitev. Najpogostejša ukrepa pri teh kršitvah sta javni opomin (17) in prenehanje delovnega razmerja pogojno (5) za dobo 6 mesecev ali 1 leta;

— po mnenju vodje službe za varstvo pri delu je alkoholizem kar pereč problem, vendar se še niso povezali s socialno službo, da bi problem reševali bolj sistematično.

Nesreč pri delu, ki bi imele svoj vzrok v alkoholiziranosti delavca, ni, saj tudi ne ugotavljajo ali je bil delavec ob nesreči vinjen. Po mnenju delovodij, vodij... je alkoholizem v DO dokaj razširjen. Potrebno je preprečiti prinašanje alkoholnih pijač, poostriži kontrolo odhajanja delavcev iz DO, za kršitve uvesti strožje kazni in povečati delovno disciplino. V akcijo boja proti alkoholizmu bi se morali vključiti vsi.

Irena Fras

ŠPORT »LESNA '86«

V letu 1986 je bilo na področju športnih iger izvedenih devet različnih panog. Vrstni red je naslednji:

moški

TOZD, TOK	št. točk
1. TOK Slovenj Gradec	103,2
2. TSP Radlje	89,5
3. TOK Ravne	88,0
4. Gozdarstvo Črna	68,2
5. TIP Otiški vrh	59,6
6. TP Pameče	58,1
7. DSSP Slovenj Gradec	55,9
8. TP Prevalje	55,8
9. TOK Radlje	55,1
10. Gozdarstvo Radlje	55,0
11. Nova oprema	50,0
12. TIS Pameče	47,8
13. Gradnje Slovenj Gradec	39,2
14. Žaga Mislinja	38,3
15. Žaga Mušenik	30,2
16. Gozdarstvo Mislinja	25,3
17. Blagovni promet	21,7

18. TOK Dravograd	19,0
19. Gozdarstvo Slovenj Gradec	17,5
20. CLS Otiški vrh	12,9
21. TO Podvelka	11,0
22. Žaga Vuhred	4,0

ženske:

1. TOK Slovenj Gradec	36,0
2. DSSP Slovenj Gradec	30,0
3. TP Prevalje	28,1
4. TSP Radlje	18,1
5. Gradnje Slovenj Gradec	12,4
6. Nova oprema	11,2
7. TIP Otiški vrh	11,0
8. TP Pameče	9,3
9. TIS Pameče	9,1
10. TOK Radlje	9,0
11. TOK Ravne	6,9
12. Žaga Mušenik	5,8
13. Blagovni promet	3,0

Za šport!
Edi Kopmajer

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

TOZD NOVA OPREMA je dne 18. 10. 1986 organizirala streljanje z zračno puško v ŠPORTNI HALI V Slovenj Gradcu.

Tekmovanja se je udeležilo 6 moških in 1 ženska ekipa.

REZULTATI

Moški:

1. DSSP
2. TIP OTIŠKI VRH
3. TOK Slovenj Gradec
4. GO ČRNA
5. TP PAMEČE
6. »NOVA OPREMA«

Ženske:

1. »NOVA OPREMA«

POSAMEZNO

Moški:

1. DOBNIK Branko (DSSP)
2. VONČINA Samo (DSSP)
3. PUŠNIK BORIS (TIP)

Ženske:

1. SALEZNIK Duška (NO)
2. HERMAN Katica (NO)
3. SRNOVRŠNIK Jožica (NO)

Peter Jeromel

OSTALI DOGODKI

ZLATOPOROČENCA — TIŠLERJEV ATA IN MAMA

Sredi poletja sta si v poročni dvorani v Dravogradu izrekla svoj zlati »da« Matevž in Veronika POROČNIK iz Otiškega vrha. Čeprav sta se rodila oba v kmečki hiši, sta se vzela kot tesar in služkinja; oba pridnih, a v tistih trdih časih leta 1936 skoraj praznih rok, brez premoženja.

Trd je bil njun začetek skupne življenjske poti. Bila sta najemnika po kmečkih bajtah in ves živč je bilo treba prislužiti ali pridelati na najetih krpah zemlje in ga večkrat tudi znositi domov. Še posebno težko je bilo med vojno in po njej zaradi pomanjkanja.

Kljub vsem težavam sta vzgojila v pridne in poštene občane tri fante in šest deklet in imata sedaj petindvajset vnukov in dvanaest pravnukov.

Matevž je zakoračil v osemdeseto, žena Veronika pa je pet let mlajša. Obema želimo še veliko zdravih in srečnih let.

Ludvik Mori

JESENI

Jeseni, ko sonce ne doseže več okna,
poležejo trave pred pragom.

Hiša pod gozdom je tiha.

Prestradane sence so dolge do reke,
do dna tolmunov.

Jeseni, ko sonce ne doseže več okna,
se zbojim samote,

ki sem jo poleti iskal po gorah.

Dlani se same dajejo vetru,

da bi jih kdo ujel — pozne metulje,

ki nočejo miru,

dokler se ne okopljejo v vodah,

ki jih je ogrelo poletje.

Jeseni, ko sonce ne doseže več okna,
se vračam k tebi.

Zapriva duri, zagrnila okna,

da ne vidiva senc, ne poleglih trav.

Le spominom odpriva,

še raje pozabi

— morda le potrka.

Andrej Šertel

V ZAČETKU JE BIL GOZD.

VSE JE PRIPADALO

NJEMU, TUDI LJUDJE.

ŠEPET JESENI

Sončno in toplo vreme me je neke sobote sredi oktobra izvabilo iz mesta ven v naravo. Spomnil sem se, da sem zvečer povabljen k nekemu kmetu na deželo na ličkanje koruze. Mesto se mi je zazdelo enolično in pustlo. Vleklo me je ven, v mirno naravo, kjer bi si po napornem delavniku sprostil in okrepljal živce in dušo za prihodnji teden. Že v zgodnjih popoldanskih urah sem se z jeklenim konjičkom odpeljal na to kmetijo, kakih 600 m visoko. Že na poti v hrib me je pozdravljalo skozi gozd šepetajoče listje, ki je venomer poplesavalo v zraku, dokler ni padlo na tla. Že ko sem izstopil iz avtomobila, me je zajel čist gorski zrak. Povzpel sem se na visok samotni grič, odkoder je bil lep razgled na vse strani. Smrekov gozd je venomer šumel svojo pesem. Od časa do časa je od juga potegnil močnejši veter in takrat je listje z drevja močnejše zašelestelo in hrast je otresal svoj želod, da je pokalo, ko je padal z veje, dokler se ni izgubil v listju na tleh. Na sadnem drevju so se rdeči in rumeni plodovi majali v vetru sem in tja. Iz doline se je slišal hrup posameznih traktorjev, čez grič je pricvrčala jata ptic in izginila nekam v daljavi. Po jasnem nebu so enakomerno brnela letala in za sabo puščala proge dima, katere so se počasi razgrinjale kot koprenaste preproge in prekrižale skoraj vse nebo. Tu in tam se je oglasil posamezen vran. Bližal se je večer in na zahodu se je spreminjala zlatorumena zarja. Raznobarna drevesa so se kopala v poslednjih sončnih žarkih. Dolino je že zajela senca, Pohorje pa je žarelo v rdeči barvi.

Srce mi je vztrepetal, ko sem občudoval prelesti jesenske lepote. Bil sem tu v kraljestvu miru, daleč od hrupnega prometa, daleč od službe in skrbi. Tu se je slišal le šepet jeseni. Iz doline je veter prinesel zvok zvonov, ki so naznanjali večer. Spodaj na kmetiji je pastir odganjal živino domov. Nekje je pes zateglo lajal. Utihnili so stroji. Vse se je umirjalo. V mestu in dolini so se pričele prižigati luči. Nad Pohorje je priplaval prvi krajec lune. Prikazala se je

že tudi večernica. Sproščen in nasičen poln lepih nepozabnih občutkov v srcu sem počasi stopal po griču nizdol proti kmetiji, kjer so se že zbirali ličkarji koruze.

Mihaela Lenart

DOPISUJTE V GLASILO

Nehala je Avstroogrška, z njo prva svetovna vojna, bilo je leta 1918. V Podpeci je takrat obiskovalo podružnično osnovno šolo 72 učencev (26 fantov in 46 deklic). Večina jih je izhajala iz rudarskih družin, kar priča o takratnem razvitem rudarstvu v Heleni. Na sliki iz leta 1918 so v sredini Janko Kuhar, takratni upravitelj osnovne šole v Črni, Metka Mihev ter njen mož Ivo Mihev, ki je bil takrat upravitelj šole v Podpeci ter župnik J. Dobrovc. V kroniki te podružnične šole piše koncem tega leta, da naj se po odloku šolskega okrožja Velikovec takoj prične vse predmete poučevati v slovenščini.

Danes bi to šolo obiskovalo tehle osem učencev (5 fantov in 3 deklice). Zaradi tako majhnega števila otrok so z letošnjim šolskim letom na tej šoli prenehali s poukom in jih vozijo v šolo v Črno. Izpred te šole je tudi tale posnetek.

Marsikdaj prav iz podobnih primerjav, oziroma slik, razberemo življenjski utrip v zgodovini nekega kraja.

Andrej Sertel

Skok

Pred zimo je potrebno popraviti marsikak most in usposobiti gorske ceste za pluženje. Pri TOK gozdarstva Ravne se tega dobro zavedajo, saj nimajo kmetije, ki bi ne bila povezana z dolino s cesto. Foto: Andrej Šertel

Leše — Makijeva smreka obrasla z bršljanom, foto Matevž Čarf maja 1958

Leše — Makijev hrast, premer 1,21 m, masa 12,5 m³, višina 29,5 m. Foto: Matevž Čarf, maja 1958